

NÉPLAP



Ara 50 fillér

VI. évfolyam, 296. szám.
Szerda, 1949. december 21.

Üdvözljük
népünk felszabadítóját,
tanítóját és barátját:
a nagy Sztálint!

Éljen hosszú ideig a nagy és bölcs Sztálin elvtárs!

Írta: Sándor László, MDP megyei titkár

Malenkov elvtárs a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulóján mondott beszédében nagy sztálini korszaknak nevezte azt az időszakot, amelyben élünk. „Sztálinért, a hazáért, ezzel a jelszóval semmisítette meg az ellen-séget, verte szét a fasiszta bandát és semmisítette meg a fasiszta fenyegetést a saját barlangjában a híres Szovjet Hadsereg.”

1929-ben, 50. születésnapja alkalmából az üdvözlőre Sztálin elvtárs ezt írta: „Jókívánságokat a üdvözlőre a munkásosztály nagy Pártjának számlájára írom, amely engem a saját képére és hasonlatosságára szült és nevelt... ne kételkedjenek abban az elvtársak, hogy én a jövőben is kész vagyok odaadni a munkásosztály ügyének a proletárforradalom és a világkommunizmus ügyének minden erőmet, minden képességet és ha kell, minden csepp véretem.”

Sztálin elvtárs, a magyar nép barátja 1941-ben óvta népünket a fasiszta háborúba való belépéstől. A háború idején megengedte, hogy a Szovjetunió védelme alatt levő elvtársaink ellenállási mozgalmat szervezzenek a hadifoglyok között a fasiszta ellen. A tiszti-rádió is komoly segítséget jelentett népünknek, a magyar partizánoknak a fasiszta elleni harcban. 1944-ben Sztálin elvtárs mentette meg Budapestet a teljes pusztulástól. Az ő segítségével alakítottuk meg 1944. decemberében Debrecenben ideiglenes kormányunkat és kezdtük meg romokban heverő országunk újáépítését.

A Szovjetunióknak, Sztálin elvtársnak köszönhetjük függetlenségünket. — Hogy a fasiszta rablanc lekerült kezünkrol, a fasiszta iga alatt nem roskadozunk, — hogy nem a kapitalisták élvezik munkánk gyümölcsét, — a nagy Sztálin elvtársnak köszönhetjük.

Hogy mi, a dolgozó nép lettünk a gazdák, az országunk gazdái, a munkásosztály, Pártunk vezetésével, hogy nem nyom el a tőkésék, földesurak, bankárok siserehada, a nagy Sztálin elvtársnak köszönhetjük.

A Szovjetunióknak, Sztálin elvtársnak köszönhetjük, hogy felszabadulásunk óta függetlenségünket megőriztük. Az imperialisták közvetlenül s ügynökeik útján — a Nagy Ferenc-ek összeszekeztetésétől a Mindszenty-féle összeszekeztetésén át, a Rajk-banda összekeztetéséig — a kísérletek egész sorát tették arra, hogy hazánk belügyeibe beavatkozzanak, a tőkésék és földesurak uralmát szilárdítsák, hazánkat imperialista rabságba döntsek. Hogy nem a munkánk újra az imperialisták véres kalandjainak színterévé, hogy kikerültünk a véres polgárháborút, hogy belső ellenségeinket sorra megverve, — megteremtettük a munkások és a dolgozó parasztek államát, a Magyar Népköztársaságot, a nagy Sztálin elvtársnak köszönhetjük.

A Szovjetunióknak, Sztálin elvtársnak állandó segítségével, támogatásával eredményeinket viszonylag gyorsan és békés úton értük el. — A Magyar Dolgozók Pártja, Rákosi elvtárs vezetésével azokra a tanításokra, támaszkodott, amelyeket Sztálin elvtárs dolgozott ki, a szovjet hatalom külső és belső ellenségeivel szemben vívott harc és a szocializmus felépítésének éveiben, azokat a felmérhetetlen értékű tapasztalatokat alkalmazzuk, amelyeket a Bolsevik Párt gyűjtött dicsőséges története során.

Megyünkben is munkával, több-
és jobb termeléssel ünnepeljük a

nagy és bölcs Sztálin elvtárs 70. születésnapját. A mi sztahanovistáink, dolgozóink ezrei és tízezei az üzemekben, a mezőgazdaság szocialista szektorában, sztálini műszakokat szerveztek, a legmagasabb teljesítményt érik itt el és ezt tartani és fejleszteni fogják: Kiss István 3070, Géder Sándor 1638, Kotra Mihály 1638 százalékot, a Magaséptési NV-től; Kóvendi József 535, Balogh Pál 272 százalékot a Vagongyárból; Matika Anna, aki 5 gépen dolgozik egyszerre 376, Boros Józsefnek 317 százalékot a Textilgyárból; Darabos Sándor 262, Rákosi József 200 százalékot a HEV-től; Kiss József 355, Ordas Lajos 207 százalékot a püspökladányi telítőtelepről; de sokszáz és ezer azoknak a száma, akik 300, 500 százalékot

elvtársnak, a Szovjetunióknak, hogy letiporták a fasisztákat és ő, aki a mezőgazdasági munkán csak feleért kaphatott, most egyenjogú dolgozója a debreceni gépgyáraknak. Béres Sándor a pallagi állami gazdaság dolgozója, boldogan ünnepli Sztálin elvtársat, mert a Sztálin vezette Szovjetunióknak köszönheti, hogy már rendes lakása, emberi élete van. Főczen József 15 holdas középparaszt köszöni Sztálin elvtársnak, hogy megmenekült a kizsákmányolástól, a kulák uralmától és tagja lehet az apafai termelőcsoportnak.

Kellner Béla, a debreceni tudományegyetem professzora és Kónya Sándor egyetemi hallgató, a központi egyetemi orvosszervezet titkára is még jobb munkával ün-

te. Legyünk olyan félelmet nem ismerők a harcban és olyan kíméletlen a nép ellenségéve, szemben, mint Lenin volt.”

Megyünk dolgozóink, élen Pártunkkal, a munkásosztály, a dolgozó parasztsággal az osztályharcot következetesen keil vinni, itt élnek még megyénkben a jobboldali szociáldemokraták maradványai, volt földbirtokosok, kulákok, reakciók akik minden eszközzel gátolni és akadályozni akarják a szocializmus építést, ezeket le kell leplezni, és kíméletlenül le kell sújtani rájuk.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom az első áttörés volt a világkapitalizmus frontján, a földteke egyháttán. A népi demokrácia országainak létrejötte a második fronttörés, a kínai nép

talista országokban válság van, mintegy 40 millió munkanélküli a mi táborunkat erősíti, a nagy és bölcs Sztálin elvtárs által vezetett békétábor. Az imperialista Németország helyen is a Német Demokratikus Köztársaság van.

A Magyar Dolgozók Pártja, amelyet Sztálin elvtárs legnagyobb magyar tanítványa: Rákosi Mátyas elvtárs vezet — Lenin és Sztálin tanításai, a Bolsevik Párt példáján nevelkedett. — Sztálintól tanulták a magyar kommunisták azt az állhatatosságot, a népnek azt a mély szeretetét, az elnyomók elleni töli gyűlöletet, amely képessé tette Pártunkat arra, — hogy végigharcolja az ellenforradalmi korszak nehéz éveit.

Sztálintól tanultuk a forradalmi harc stratégiáját és taktikáját, a szocializmus alapjainak lerakásának elméletét és gyakorlatát. Sztálintól tanultuk az éberséget és kíméletlenséget a szocializmus ellenségeivel szemben, ami lehetővé tette, hogy Pártunk, Rákosi elvtárs vezetésével leplezze és megsemmisítse az ellen-ségeket, a Rajk-bandát, Sztálin elvtárs arra tanít, hogy szakadatlanul emelni kell Pártunk elméleti színvonalát, mert „mint sarkigazságot kell elismernünk, hogy minél magasabb a Párt és az állami munka bármely ágában működő funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista tudatossága, — annál magasabb színvonalú és termelékenyebb maga ez a munka, annál hatékonyabb a munka eredménye és megfordítva — minél alacsonyabb a funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista tudatossága, annál valószínűbbek a bajok és kudarok a munkában...”

Sztálin nevével, Sztálin vezetésével és segítségével haladunk előre öt éves tervünk sikeres győzelmé, a szocializmus megvalósítása felé.

Sztálin elvtárs 70. születésnapján megfogadjuk, helytállunk a termelésben, az osztályharcban, az elért termelési eredményeket fejleszteni fogjuk, állandósítani fogjuk, — a többtermelés mellett rendkívül nagy gondot fordítunk arra, hogy minőségileg is állandóan javítsuk a termelést. Sztálin elvtárs nevével könnyebb a munka, Sztálin elvtárs nevével boldogan építjük a szocializmust.

A Tájékoztató Iroda határozata szerint megyénkben erősítjük és szilárdítjuk a munkásosztály, a dolgozók egységét. Pártunk tagjainak a marx-lenin elméletét állandóan fejleszteni fogjuk, politikai éberségünket fejleszteni fogjuk, a jobb- és baloldali elhajlás ellen, — mindenféle burzsoá ideológia ellen felvesszük a harcot, úgy vigyázunk Pártunk egységére, mint a szemünk fényére.

A jobboldali szociáldemokraták maradványai ellen, a reakciók ellen kíméletlenül folytatjuk a harcot, leplezzük és megsemmisítjük őket, ezt a harcot nemcsak a Pártunkon belül, hanem... a szakszervezetekben, ifjúsági és nőszervezetekben és a többi tömegszervezetekben következetesen vinni fogjuk.

Sztálin elvtárs, Rákosi elvtárs vezetésével következetesen le-
küzdjük a nehézségeket, áldozatkészséggel megoldjuk a felad-
tainkat, amelyeket Pártunk Rákosi elvtárs, a magyar dolgozó nép tűzött elénk.



érték el s általában 30—40 száza-
lékkal megjavították a termelésü-
ket.

Számtalan üzemben és a mező-
gazdaság szocialista szektorában
dolgozó elvtárs így nyilatkozik:
„Sztálin elvtárs vezérünk, taní-
tónk, de atyánk is, éppen ezért
mi, mint a jó gyerek, hallgatunk
szavára és boldogan, az ő nevé-
vel építünk, termelünk.”

Sztálinnak köszönheti Haran-
gózó József, aki nyolc évig kocsis
volt, hogy most a nagyecerei ter-
melőcsoport vezetője és társjával
boldogan építheti a szocializmust.
K. Nagy Zsuzsanna hálas Sztálin

neplik Sztálin elvtárs születés-
napját s ezzel megmutatják, hogy
a népernt küzdő értelmiségünk is
szorosan együtt halad a többi dol-
gozókkal.

Lenintől és Sztálintól tanultunk
és tanuljuk, hogy a nép minden-
fajta ellenségei feletti győzelmé-
nek előfeltétele és záloga: a mar-
xi-lenin Párt, olyan Párt, amely
a marxizmus-leninizmus szikla-
szilárd alapjaira épül.

Sztálin elvtárs tanít lenini szel-
lemben szere ni népünket: a né-
pet csak az szeretheti, aki gyűlöli
a nép ellenségeit. „Szeressük né-
pünket, mint ahogy Lenin szeret-

nagy győzelmé a harmadik front-
áttörés, 800 millió ember él azok-
ban az országokban, amelyeket a
marxizmus-leninizmus győzelmé
kiharított a világkapitalizmus
testéből. — 100 millió azoknak a
száma, akik a kapitalista orszá-
gokban viszik a harcot az elnyo-
mók ellen. A proletáriátus veze-
tésével az öklök felemelkedtek,
szorongatják az imperializmus
nyakát, — a kezeknek erőt ad a
nagy Szovjetunió Sztálin elvtárs,
a szorítás egyre erősebb s végül
a kapitalista vámpirokból, a dol-
gozók vérén (lőkből) tisztítja az
életet, elpusztítja őket. A kapli-



A NAGY SZTÁLIN HARCOS ÉLETE



Sztálin elvtárs élete és tevékenysége elválaszthatatlanul össze van kapcsolva tanítójának és nevelőjének, Vladimir Iljics Leninnek életével, hősiességeivel, pártunk történetével, a nagy szovjet nép történetével.

Sztálin elvtárs élete ezenkívül össze van kapcsolva a nemzetközi munkásmozgalommal és a gyarmati népeknek az imperialista elnyomás elleni nemzeti felszabadító harcával. A nagy vezérek, Lenin és Sztálin vezetése alatt növekedett és fejlődött a Kommunista Internacionale. Miként az I. Internacionale története elválaszthatatlanul egybeforrott Marx és Engels nevével, ugyanúgy forrt egybe a III., a Kommunista Internacionale története Lenin és Sztálin nevével. A Kommunista Internacionale fontos szerepet játszott az élenjáró munkások igazi munkáspártokba való tömörülése ügyében. Befejezve történelmi szerepét, a Kommunista Internacionale a második világháború időszakában megszűnt. 1943 májusában a Kommunista Internacionale Végrehajtó Bizottságának Elnöksége javaslatot tett a Kominternnek, mint a nemzetközi munkásmozgalom központjának feloszlására. A Komintern szekciói ezt a javaslatot jóváhagyták.

Kérlelhetetlenség a szocializmus ellenségeivel szemben

Josef Visszarionovics Sztálin — a párt lángelméjű vezére és tanítómestere, a szocialista forradalom nagy sztratégája, a Szovjetállam vezetője és hadvezér. Kérlelhetetlenség a szocializmus ellenségeivel szemben, melyeségek elváltása, a világos forradalmi perspektívának, a cél világosságának összekapcsolása a cél elérésében kifejtett rendkívüli szilárdsággal és állhatatossággal, a vezetés bölcsesége és konkrét jellege, elszakíthatatlan kapcsolat a tömegekkel — ezek a sztálini munkásmozgalmak jellemző vonásai. Lenin után nem volt még a világon vezér, akinek olyan óriási, milliós munkás- és paraszttömegek vezetése jutott volna osztályrészül, mint Sztálinnak. Sztálin mindenkinél jobban ért ahhoz, hogyan kell a tömegek forradalmi, alkotó tapasztalatait általánosítani, kezdeményezőket felkarolni és fejleszteni, a tömegektől tanulni és a tömegeket tanítani, vezetni őket előre, a győzelemre.

Sztálin egész tevékenysége mintaképe számunkra annak, hogyan kapcsolódik össze hatalmas elméleti képesség a forradalmi harc rendkívüli méretű és lendületű gyakorlati tapasztalataival.

Sztálin, legközelebbi munkatársaival, kipróbált leninistákkal együtt, a bolsevikok nagy pártjának élén vezet a munkásoknak és parasztnak a történelemben eddig még nem látott, soknemzetű, szocialista államát. Utmutatásai a szocialista építőmunka minden területén vezérirónak a cselekvés számára. Sztálin elvtárs munkája rendkívül sokoldalú, energiája valóban csodálatos. Mérheterlen azoknak a kérdéseknek köre, amelyekre Sztálin figyelmére kiterjed: a marxizmus-leninizmus elméletének legbonyolultabb kérdései — és iskolakönyvek a gyermekek számára; a Szovjetunió külpolitikájának kérdései — és a proletár főváros építkezési munkála-

„Sztálinért! A hazáért!”

Sztálinban látják a Szovjetunió népei hősiességük, honukhoz való ragaszkodásuk, hazaszeretetük megtestesülését. „Sztálinért! A Hazáért!” — ezzel a kiáltással ajkukon zúzták szét a dicső Szovjet-hadsereg harcosai legádázabb, álnok ellenségüket — a fasiszta Németországot és tüzték ki a győzelem lobogóját Berlin ormára.

„Sztálinért! A Hazáért!” — ezzel a kiáltással ajkukon zúzták szét a Szovjet-hadsereg és a Szovjet Hadsereg harcosai az imperialista Japán és megteremtették a Szovjet-hatalom határainak biztonságát a Távolkeleten.

Sztálin nevével hordta szívében a Szovjetunió munkásosztálya, amikor a Nagy Honvédő Háborúban példátlan munkahőstetést vitt véghez, ellátva a Vörös Hadsereget elsőrangú felszereléssel és hadianyagokkal.

Sztálin nevével hordta szívében a szovjet értelmiség, amikor odaadón dolgozott az ország védelme érdekében. tökéletesítette

Az egész világon munkások milliói Sztálinban látják tanítójukat, akinek klasszikus műveiből tanulták és tanulják meg azt, hogyan kell sikerrel harcolni az osztályellenséggel, hogyan kell előkészíteni a proletáriátus végső győzelmének előfeltételeit. Sztálin befolyása — annak a nagy, dicső Bolsevik Pártnak befolyása, amelyben a kapitalista országok munkásai a munkásosztály követésére méltó mintapártját látják. Ennek a pártnak vezetése alatt nemcsak megdöntötték a kapitalizmust és megteremtették a Szovjet-hatalmat — a dolgozók hatalmát, de felépítették a szocializmust is a Szovjetunióban.

Az egész világ munkásai tudják, hogy minden szó, amit Sztálin kiejt — a szovjet nép szava, hogy Sztálinnak minden szavát követni a tett. A győzelmes szocialista forradalom, a szocializmus felépítése a Szovjetunióban, a szovjet nép győzelme a Honvédő Háborúban — e tapasztalatok alapján az egész világ munkásai meggyőződtek Lenin és Sztálin ügyének mély, eleven igazságáról. Ma az összes szabadságszerető népek Sztálinban a béke, a biztonság és a demokratikus jogok igazi és tántoríthatatlan védelmezőjét látják.

tainak mindennapi kérdései; a Nagy Északi-tengeri út megteremtése — és a kolchizi mocsarak lecsapolása; a szovjetirodalom és művészet fejlődésének problémái — és a kolhozok életét rendező szabályzat szerkesztése s végül: a hadi művészet legbonyolultabb elméleti és gyakorlati kérdéseinek eldöntése.

Mindenki ismeri a sztálini logika ellenállhatatlan erejét, Sztálin elméjének kristályos világosságát, acélos akaratát, a párt iránti odaadását, a néphez vetett hitét és a nép iránti szeretetét. Mindenki előtt ismeretes szerénysége, egyszerűsége, tapintatossága az emberekhez való viszonyában s könyörtelensége a nép ellenségeivel szemben. Mindenki előtt ismeretes, hogy nem tudja elviselni az üres hírhót, a szájhöcsököt és szószátyárokat, a sápirozókat, a rémüldözőket. Sztálin bölcs, óvatos, a bonyolult politikai kérdések eldöntésében, ott, ahol az összes pluszok és mínuszok minden oldalról való számbavétele szükséges. S ugyanakkor Sztálin egyúttal a merész forradalmi elhatározások és fordulatok nagy mestere.

Sztálin — méltó folytatója Lenin művének, vagy, ahogy nálunk a pártban mondani szokták: Sztálin a ma Leninje.

Azoknak a szervezőknek és elvtársaknak, akik 1929-ben, 50. születésnapja alkalmából üdvözölték, Sztálin ezt írta: „Jókívánásait és üdvözléseit a munkásosztály nagy pártjának javára írom, amely engem saját képeire és hasonlóságára teremtett és nevelt... Ne kétkedjenek abban, elvtársak, hogy én a jövőben is kész vagyok odaadni a munkásosztály ügyének, a proletárforradalom és a világkommunizmus ügyének minden erőmet, minden képességemet és ha kell, minden csepp véretem, az utolsó cseppig.”

a Vörös Hadsereg fegyverzetét, a termelés technikáját és szervezését és előbbre vitte a szovjet tudományt és kultúrát.

Sztálin nevével hordják szívében a szocializmus országának ifjai és lányai, pionérai és pionérlányai. Legforróbb vágyuk, hogy olyanok legyenek, mint Lenin, mint Sztálin, hogy lenini-sztálini típusú politikai szereplők legyenek. A párt hívó szavát, Sztálin elvtárs hívó szavát követve, építette fel a szovjet ifjúság a szocialista ipar óriásait, teremtett városokat az őserdőben, épített és épít csodás hajókat, hódítja meg a sarkvidéket, sajátítja el a modern technikát az iparban és a mezőgazdaságban, erősíti hazánk védelmét, végez alkotó munkát a tudományban és művészetben, adta a hősiesség és bátorság példáját a Honvédő Háború harcaiban és az önfeláldozó munka példáját a hátsztyágon a Szovjet-hadsereg győzelméért. A Lenin és Sztálin nevével Kommunista Ifjúsági Szövetség hű segítőtje a Bolsevik Pártnak, megbízható föl-

váltója a kommunizmus idősebb nemzedékének.

A Szovjetunió népei sok-sok nyelven éneklék dalaikat Sztálinról. Ezekben a dalokban a Szovjetunió népeinek végtelen szeretete és határtalan odaadása tükröződik nagy vezére, tanítója, barátja és hadvezére iránt.

Sztálin neve a népköltészetben egybeolvad Lenin nevével. „Megyünk Sztálinnal, úgy mint Leninnel, beszélünk Sztálinnal, úgy mint Leninnel, ő tudja minden gondolatunkat, egész életében rólunk gondoskodik” — olvassuk az egyik pompás orosz népmesében.

Sztálin neve a szovjet társadalom erkölcsi és politikai egységének szimbóluma.

Sztálin a kolhozban

1931 augusztus havának utolsó napján, délután hat óra tájban autó állott meg az abbáziai (a Fekete-tenger keleti partján álló) Ordzenikidze nevet viselő kolhoz vezetőjének, Abdullah Mamedovnak háza előtt. Az autóból három szállottak ki. Három férfi. Egy-egy pohár tejet és egy-egy darab kenyéret kértek. Abdullah, igazi kaukázusi vendégszeretettel fogadta az idegeneket — tejjel, vajjal, sajttal, kenyérral, mézzel, gyümölcseccsel, borral. A friss kecsketej mellett elbeszélgetve, Mamedovnak úgy tűnt föl, hogy egyik ismeretlen vendége nagyon is ismerős. Sztálinra hasonlított. Nagyon hasonlított a Sztálinról festett képekre. Ezt meg is mondta a vendégnek. A vendég mosolygott. A beszélgetés más kérdésre terelődött. Az az ismeretlen vendég, aki feltűnően hasonlított Sztálinra, kikérdezte a házigazdát: hogy és mint élnek a kolhozparaszatok. Nem minden tetszett neki abból, amit hallott. Azon a véleményen volt, hogy sok mindent meg lehetne és meg kellene változtatni.

— Szépek ezek a diszfák itt a tengerparton — mondotta — nagyon szépek. De nem túlságosan hasznosak. Azt is mondhatnám, hogy teljesen haszontalanok. Citrom- vagy narancsfákak kellene ültetni a helyükre. Azok is nagyon szépek — és gyümölcsöt is hoznak. Aztán mi értelme van annak, hogy a legjobb termőföldeken, ahol megteremne a tea is, ti kukoricát termeltetek? Nem rossz dolog a kukorica, de a teáültetvény tizenkét-szer-tizenötösör annyit jövedelmez, mint a kukorica. A kolhoz is meggazdagodna rajta, az országnak is többet használnátok, ha teát ültetnétek.

Eddig a vendég kérdezett és Mamedov válaszolt. Most megfordult a helyzet. Mamedov kérdezett és a vendég adott felvilágosításokat. A narancsfáról, a citromfáról és a teáültetvényekről.

Amikor a vendégek felkerekedtek, Mamedov, az ősz kolhozparaszt keményen megrázta vendége kezét.

— Most már tudom, hogy valóban Sztálin vagy — mondotta. — Nem azért tudom, mert nagyon hasonlítasz Sztálinra, hanem azért, mert olyan jó és okos tanácsokat adsz és mert olyan fontos neked, hogy a nép jól éljen. A tanácsaid vannak Sztálinra — a bölcseséged és a szíved.

Az autó tovább robogott.

Négy esztendő múltán a diszfák helyén már citrom- és narancsfák virultak és a tenger felé eső lankás földeken, ahol nemrég még kukorica termelt, már teáültetvények zöldeltek.

A kolhoz jövedelme négy esztendő alatt a régi jövedelem tizennyházzal növekedett.

Mindez úgy hallik, mint valami mese. Pedig valóság. Ha a világ minden mesemondója ezer esztendőn át éjjel és nappal, megszakítás nélkül mesélné, akkor se mondhatná el azt a sok szép, nagy és öröndetes változást, amit az emberiség a nagy Sztálinnak köszönhet. Sztálin bölcseségének, Sztálin harcának eredményei kihatnak minden egyes ember életére. Szolgákból szabadok lettek milliók és százmilliók, sivatagok és mocsarak helyét termőföldek foglalták el, városok épültek a pusztaságban, a babonát kiszorította a tudomány — hosszú volna fel-

Sztálin nevéhez fűzi az egész haladó emberiség, minden szabadságszerető demokratikus nép a tartós és szilárd békébe és biztonságra vetett reményeit.

„A mi szerencsénk az, hogy a háború nehéz éveiben a Vörös Hadsereget s a szovjet népet a Szovjetunió bölcs és kipróbált vezére — a nagy Sztálin vezette előre. Sztálin generalisszimusz nevével összeforrvá vonulnak be hazánk történelmébe és a világtörténelembe hadseregünk dicső győzelmei. Sztálin, a nagy vezér és szervező vezetése alatt most hozzáálltunk a békés építőmunkához, hogy elérjük a szocialista társadalom erőinek igazi telvirágzását és igazoljuk azokat a legszebb reményeket, amelyeket szerte a világon barátaink belénk helyeznek.”

sorolni Sztálin munkájának minden eredményét.

Az emberiség most Sztálin hetvenedik születésnapját ünnepli. Az ünnepeket e hetven évből több mint ötvenet töltött a munkásmozgalomban — a munkások és parasztnak harcos pártjában. Ez az ötven esztendő az emberiség történelmének legszebb fejezete. Ez idő alatt játszódtak le a leghatalmasabb küzdelmek a kizsákmányolók és a kizsákmányoltak között. Ez idő alatt született meg az emberiség történetében legelsőül egy valóban szabad ország, melynek polgárai valóban szabad emberek. Ez idő alatt valósult meg százmillió paraszt évszázados álma: a föld azé lett, aki megműveli. Ez idő alatt bontakozott ki száz- és százmillió gyarmati rabszolgának leirhatatlan erejű szabadságmozgalmá. Ez idő lalt valósult meg — a világ legnagyobb országában a szocializmus és itt indult meg a munka — a kommunizmusért.

E hatalmas harcoknak és hatalmas győzelmeknek szervezője és irányítója (a nagy Lenin mellett) — Sztálin. Lenin halála óta ő vezeti a dolgozókat — győzelemről-győzelemre.

Ahogy a dolgozó nép szívében él

Mihail Golovani, a Moszkvai Művész Színház Sztálin-díjjal kitüntetett művésze, általánosan ismert, mint Sztálin szerepének alakítója, színpadon és filmen. „A nagy tűz”, „A puskás ember”, „Cárcin védelme”, „A kormány tagja”, „Cskálov”, „Pétervár védelme”, „Az eskü” című filmjei rendkívül népszerűek.

Az elmúlt évben életem legfélelőségteljesebb, legnagyobb és legkedvesebb alakításán dolgoztam: Sztálin alakján az „Eskü” című filmben. A film két évtized eseményeit öleli fel: azokban a napokban kezdődik, amikor Sztálin esküt tesz, hogy szent kegyelettel őrzi és megvalósítja Lenin örökségét. A darab a győzelem évében végződik, amidőn a Sztálin hadvezéri lángelméjével vezetett Szovjet Hadsereg legyőzi az ellenséget.

Számunkra és különösen számomra, ez nemcsak történelem, hanem nagy és lelejtethetetlen történelem. Olyan események története ez a film, amelyek minden egyes szovjet embert magukkal ragadtak, amely eseményekben valami módon mind-együnkünk részt vett.

Bemutatni Sztálin alakját két évtized történetében, teljes és mély képet adni a nagy emberről és vezetőről, nagyszabású és ugyanakkor jellemző és sokoldalú képet — ez a feladat állott előttem. Be kellett mutatni Sztálint, az új világ zseniális építőjét, mint hatalmas hadvezért, mint a győzelmek szervezőjét a fronton és a hátsztyágon. Be kellett mutatni Sztálin találkozásait egyszerű emberekkel. Ábrázolni, amikor nagy feladatok neheznek reá, az országra, amikor emberek millióinak sorsa felett dönt. Sztálin mindig talál időt arra, hogy figyelmesen, szívesen, gondosan, mint barát, vagy tanító, kövesse a szovjet élet minden megnyilvánulását.

Rákosi Mátyás elvtárs távirata Sztálinhoz

Magyar államiérti üdvözlőtáviratai

Rákosi Mátyás elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, az alábbi táviratot küldte Sztálin elvtársnak 70. születésnapja alkalmából:

Kedves Sztálin Elvtárs!
Hetvenedik születésnapja alkalmából a Magyar Dolgozók Pártja, a magyar munkásosztály, az egész magyar dolgozó nép nevében lörro szeretettel és soha el nem múló hálával üdvözlöm Önt, Lenin nagy legyvertársát, művének méltó tolytatóját, a nagy Boisevik Párt és a Szovjetunio vezetőjét, a nemzetközi forradalmi munkamozgalmó lángészü tanítóját, a világot átöro béketábor első harcosát és útmutatóját.

A Szovjetuniónak, Önnek köszönheti sokat szenvedeti, évszázados rabságban élt magyar népünk is felszabadulását, nemzeti függetlenségét. A Szovjetuniónak, Önnek köszönhetjük, hogy népünk a boldog jövő, a szocializmus építésének útjára léphetett.

Ha mi, magyar kommunisták ma elmondhatjuk, hogy nem eredménytelenül harcoltunk népünk felemeléséért, akkor ez mindenképp azért van, mert Öntől igyekeztünk tanulni, az Ön útmutatásait igyekeztünk követni.

A magyar munkások, dolgozó parasztok, a néphez hű értelmiség munkafelajánlással, a forradalmi öberség fokozásával, népi demokráciánk erősítésével, a békefrontban való szilárd helyfoglalással, a nagy Szovjetunio iránti hűség és barátság további megszilárdításával fejezik ki tiszteletüket, szeretetüket és hálájukat Ön iránt, Sztálin elvtárs. Hetvenedik születésnapja alkalmából felszabadítottunk, tanítónknak és barátunknak és vezérünknek azt kívánjuk, hogy meg sokáig éljen erőben és egészségben, vezesse a dicső szovjet népet, a haladó emberiséget előre, a béke és a szocializmus nagy ügyének végső győzelmé felé.

Rákosi Mátyás Szakasits Árpád elvtárs, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke a következő táviratot küldte:

Ioszf Visszarionovics Sztálin generalisszimusznak úrnak, a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója minisztertanácsa elnökének, Moszkva.

Kérem, Generalisszimusz Ur, fogadjon magam és az egész magyar nép legőszintébb szereténkeívánatait 70. születésnapja alkalmából, amely közös nagy ünnepe a világ szabadságszerető népeinek. Magyarország népe, amelyet a hatalmas Szovjet Hadsereg az Ön lángészü irányításával szabadított fel a fasiszta zsarnokság alól, a rapon halálatl szívvel és lörro szeretettel üdvözlöi Önt az új világó építő emberisége vezérért és nagy tanítójáért.

Ezen az évfordulón különös erővel él mindannyiunkban annak tudata, hogy szabadságunkat és építő munkánkat eddigi eredményeit első sorban az Ön bölcs vezetése alatt álló Szovjetunio példamutatásának és baráti támogatásának köszönhetjük. Az Ön tanításait követve elválaszthatatlan szövetségben a szovjet néppel, harcolunk tovább a sztálini zászló alatt a szocialista Magyarországot felépítéséért és a népek békéjéért.

Az egész magyar nép hő óhaját volnacsólom, amikor azt kívánom, hogy még hosszú ideig fejthesse ki eredményeiben oly dús tevékenységét a hatalmas Szovjetunio népeinek és az egész világ dolgozóinak javára.

Szakasits Árpád a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Dobi István, a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke táviratban üdvözlöi Sztálin generalisszimuszt 70. születésnapján.

Ioszf Visszarionovics Sztálin Generalisszimusz Urnak, a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója minisztertanácsa elnökének. Moszkva.

Engedje meg, hogy 70. születésnapja alkalmából őszinte tisztelettel és meleg szeretettel köszöntsem mind a Magyar Népköztársaság kormányát, mind a magam nevében. Népünk ezt az évfordulót együtt ünnepli a hatalmas szovjet néppel és az egész haladó emberiséggel. Az Ön életének nagyszerű műve tette lehetővé országunk függetlenségét és felemelkedését, népünk szabadságát és növekvő jólétét.

Az Ön példájából merítünk újabb erőt, hogy megvédjük és tovább fejlesszük Népköztársaságunkat az imperialisták ügyne-

keinek minden támadásával szemben és így még szilárdabbá tegyük az Ön vezetése alatt küzdő békefront ráncosó szakaszát.

Az Ön 70. születésnapján még jobban érezzük mit jelentett és mit jelent az Ön barátsága a szocializmus felé haladó magyar népi demokrácia számára. Forró ragaszkodással kívánjuk, hogy a magyar nép nagy barátja, a világ dolgozó milliomai reményeibe meg sok-sok éven át vezesse a népeket harára és győzelemre.

DOBI ISTVÁN,
a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

Farkas Mihály elvtárs honvédelmi miniszter díszparancsa 1949. évi december 21-én

Tábornokok, Tisztek, Tiszteletesek, Tisztesek, Honvédek, Bajtársak!

Honvédségünk a dolgozó magyar néppel és az egész haladó emberiséggel együtt lángoló lelkesedéssel ünnepli Sztálin generalisszimuszt 70. születésnapján.

Forró szeretettel és jörhatetlen ragaszkodással köszöntjük ezen a napon Sztálin generalisszimuszt, a nagy Lenin méltó harcosát, a dicső Boisevik Párt nagy fiát, a szocializmus felépítőjét, a marxizmus-leninizmus lángészü továbbfejlesztőjét, a marx-lenini elmélet-alpján álló hadtudomány megte-

remőjét, a kommunizmusba való átmelet böles irányítóját, a Szovjetunio, a nemzéközi proletariátus, a béketábor böles vezérért, hízának felszabadítóját, és igaz barátját.

Köszönjük Sztálin generalisszimusznak nagy tanítómesterünkét, és ragyogó példaképünket, akiknek útmutatása nyomán ka-onai és polik. i felkészültségünkkel állanóan tökéletesítve biztosítjuk a béketábor arcvonalának magyarországi szakaszát.

Sztálin generalisszimuszt 70. születésnapja alkalmából megparancsolom:

1. Honvédségünk minden tagja lelkiismeretesen tanulmányozza Sztálin generalisszimusz harcos életét és tanítását, fokozza ka-onai és politikai tudását, éberségét és figyelmét.

2. Sztálin generalisszimuszt 70. születésnapján 1949. évi december hó 21-én hízának fővárosában 24 löveg 20 ösztüze köszöntse.

Éljen a felszabadító Szovjetunio s a világot átöro béketábor szerető és böles vezetője: Sztálin generalisszimusz.

FARKAS MIHÁLY
s. k. vezérezredes
honvédelmi miniszter.

A tömegszervezetek táviratai Sztálin elvtárhoz

A Magyar Szakszervezetek Országos Tanácsa a magyar szervezett dolgozók nevében küldte üdvözlét a nagy Sztálinnak hetvenedik születésnapja alkalmából:

Szeretett Sztálin elvtárs!
Egymillió hatszázötvenezer magyar dolgozó forró szeretettel és legjobb kívánságait tolmácsoljuk Ön születésnapja alkalmából.

A magyar munkásosztály, a kommunisák pártja és Rákosi Mátyás elvtárs vezetése alatt emi adott a nagy Szovjetunio által adott szabadsággal. Követve az Ön böles tanításait és a Szovjetunio példamutatását, a magyar dolgozó nép rövid néhány esztendő alatt felépítette a fasiszták által rombadarabolt országunkat a most abban a hatalmas munkaversenyben, amelyet az Ön születésnapjának megünneplésére indítottak a magyar dolgozók, jóval a határidő előtt befejezte az ország helyreállításának tervét.

A magyar munkásosztály és a magyar dolgozó nép zikiaszilárdan áll a nagy Szovjetunio oldalán és az Ön útmutatása alapján rakja le hazánkban a szocializmus alapját. Minden erőnkkel dolgozunk népi demokráciánk politikai és gazdasági megerősítésén, hogy országunk minél szilárdabb bástyája legyen az Ön által vezetett béketábornak. Ennek a szilárd akaratnak és az Ön iránt érzett mélytelen szeretetnek adnak kifejezést a magyar dolgozók százezrei akkor, amikor december 21-én „Sztálini műszarot” teljesítenek és az építő munka frontján kivívott győzelmeikkel tesznek hitet a béke, a szocializmus, a magyar nép és a szoviet nép kö-

zötti törhetetlen barátság ügyemellett. Éljen sokáig erőben és egészségben a mi szeretett Sztálin elvtársunk.

Budapest, 1949. december 21.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének távirata

A magyar asszonyok százezreinek forró szeretettel és jókívánságait küldjük 70. születésnapjára. Mély szerelem és hála él mindannyiunk szívében Ön iránt, aki a szabadság és egyenjogúságot hozza számunkra és aki állandóan örökös békének és jó életünk felé.

Mi magyar asszonyok híven követjük a lenini-sztálini zászlót, amelyet hazánkban az Ön legjobb magyar tanítványa, Rákosi elvtárs visz előtünk. Igerjük, hogy minden harcban ott leszünk a zászló alatt.

A Magyar Ifjúság Népi Szövetségének távirata

A magyar ifjúság, amelynek az Ön böles vezetése alatt a dicsőséges Szovjet Hadsereg hozta meg a szabadságot, jólétet, boldogságot és a bizos jövő jüdatát, szíve minden melegével köszönti Önt 70. születésnapján.

Az Ön tanításai alapján azon fáradozunk, hogy a Párt legműködősebb segítője, a szocializmus építésének rohamcsapja és a tudás várának meghódítója lehessünk. Ezen az úton vezet bennünket a szocializmus felé az Ön irányításával és népünk szeretettel vezére Rákosi Mátyás elvtárs.

Az Ön neve egyet jelent a békével, Önnek köszönhetjük, hogy többé nem kell az imperialisták ágyú- és telékévé lennünk. Mindenkör készen állunk hogy az Ön által vezetett békefront ráncosó szakaszát erős bástyaként megvédelmezzük.

Születése napján megfogadjuk, hogy méltók leszünk a nagy Szovjetunio ifjúságához a sztálini nem-

zedékhez, a lenini-sztálini Kom-szomolhoz. Sokáig éljen szeretett apánk és tanítónk, a nagy és böles Sztálin.

A MAGYAR IFJUSÁG NEPI SZÖVETSÉGE.

zedekekhez, a lenini-sztálini Kom-szomolhoz. Sokáig éljen szeretett apánk és tanítónk, a nagy és böles Sztálin.

A MAGYAR IFJUSÁG NEPI SZÖVETSÉGE.

MOZI

Apo-lóban 7 óraker
Viaszinházban 8 óraker

Sztálin elvtárs 70 éves születésnapja alkalmából ünnepi díszelőadás:

Sztálingrádi csata

Ünnepi beszédet mondja:
PINTÉR VILMOS
MDP városi szervezet propagandistája.

METEOR.MOZCO

Fél 4, fél 5, fél 8-ker utóljárat

Acélt megjelzik
Osztrovszkil

Az egész világ dolgozói ünneplik Sztálin elvtárs születésnapját

A Szovjetunio orosz és falvai ünnepi dísz öttenek nagy Sztálin 70. születésnapjára. A városokban és falvakban kiállítások mutatják be a nagy Sztálin életét és forradalmi tevékenységét.

Rigában, a Letti Szocialista Tanácsköztársaság fővárosában nagy tömegek látogatják a „Lett-orosz múzeum” újonnan megnyitott termét, amelyben kiállítás nyílt meg az emberiség nagy vezérének életéről.

A litván zeneszerzők új dalokkal köszöntik Sztálin elvtársat.

A párisi „Humanité Dimanche” szerkesztősége Sztálin elvtárs 70. születésnapja alkalmából ankétot rendezett, hogy megállapítsa, no-gyan gondolkozik a francia dolgozó nép és a haladó értelmiség Sztálinról.

Godart radikális párti volt mi-

niszter kijelentette: „Sztálin a boldog kollektív életforma, a barátság és a testvériség szellemét diadalra vivő forradalom óriása.”

Egy párisi katolikus asszony kijelentette, hogy számára Sztálin neve egyet jelent a békével. Egy francia földműves azt mondta: azért tiszteli Sztálint, mert megmentette a szovjet dolgozókat a nyomortól és ezzel a francia kispapároknak is utat mutatott. Egy párisi varróleány pedig ezt mondta: „Számomra és társaim számára Sztálin az igazság és a boldog élet jelképe. Szeretjük Sztálint mindazért, amit a fiatalok érdekében tesz...”

Londonban Shaw, a világhírű angol író Sztálin születésnapja alkalmából nyilatkozatot adott egy varsói hetilap munkatársának. Sztálinról szólva — mondotta Shaw — hangsúlyozni akarom, amit már ismételtlen irtam és mondtam: Sztálin a béke legnagyobb védemezője. A Szovjetunio neki köszönheti erejét és egységét és ez az erő biztosítja a világ békéjét. A civilizáció csupán kommunista rendszer alapján lehetséges.”

Romániában a gyárak, üzemek és vállalatok dolgozói kettőzött erőfeszítéssel teljesítik a nagy nap tiszteletére vállalt felajánlásokat. Az országot 2500 vándorkiállítás járja be, amelyek Sztálin életét ismertetik.

Varsó számos üzemeinek dolgozója bejelentette, hogy Sztálin születésnapján 100 százalékkal teljesíti tú napi normáját.

A lodzi építőipari munkások azzal ünnepelnek, hogy két új lakóháztömböt befejeznek. A munkások, parasztok, ifjak és asszonyok ezrelvük küldik üdvözlőleveleiket Sztálinnak. A lengyel sajtó vezető helyen hatalmas cikkekben mutatja Sztálin életét és munkásságát.

Prága: A morvaországi Örmütben hétfőn letették egy Lenin-Sztálin emlékmű alapkövét.

Szofia: A Bogár Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a bolgár nemzetgyűlés Várna városi tanácsa kérésére elrendelte, hogy Várnat ezentúl Sztálin városának nevezék.

Berlin: A nagy nap tiszteletére a Frankfurter Alleet Sztálin Allénak nevezik el. Ugyanaznap kezdik meg az első nagyobb építkezéseket is Berlin újjaépítési programjának keretében.

Düsseldorf: A Német Kommunista Párt vezetősége Sztálin születésnapjára Engels Frigyesnek egy eddig kiadatlan levélét ajándékozta Sztálinnak. Nyugat-Németország különböző részeiben szintén nagyszabású ünnepeket előzik meg Sztálin 70. születésnapját.

Egész Nyugat-Németországban mindenütt plakátokon terjesztik azt a táviratot, amelyet Sztálin intézett a Német Demokratikus Köztársaság elnökéhez és miniszterelnökéhez.

Az esseni nehézipari körzetben több ezer dolgozó előtt Reimann elvtárs mondott ünnepi beszédet. Kijelentette, hogy a német népet nem lehet többé felhasználni háborúra a Szovjetunio ellen.

Helsinki: A Finn Kommunista Párt ünnepi gyűlésén több ezer főnyi tömeg előtt Ville Pessi elvtárs, a Párt titkára mondott beszédet. A mi századunk — Lenin és Sztálin százada. A győzelem ott van, ahol Sztálin — mondotta.

Koppenhága: A Dan Kommunista Párt Sztálin elvtárs születésnapja alkalmából harmadik kiadásban adta ki a „Leninizmus kérdéseit” és egy különleges díszkötésű példányt küld Sztálinnak.

Delhi: A szovjet nagykövetség napról-napra özönével kapja a leveleket és táviratokat az indiai társadalmi szervezetektől.

Az összindiai szakszervezeti kongresszus nyugatbengálai bizottsága 250.000 ipari és mezőgazdasági munkás nevében üdvözlöi Sztálin generalisszimuszt. „Önre az indiai nép milliói úgy tekintenek, mint a világ elnyomott népeinek barátjára és felszabadítójára” — mondja az üdvözllet.

Peking: Az Összkinai Munkásszövetség, az Összkinai Demokratikus Nőszövetség és az Irodalmi és Művészeti Körök Összkinai Szövetsége 70. születésnapja alkalmából üdvözlö táviratol intézett Sztálin elvtárhoz.

A Hajdúság népe is szeretettel ünnepli SZTÁLIN ELVTÁRSAT

Juhász Róbert

Beszéljen a város...

Az őszi napfény sárga méze csordul, borongva zümmögnek a megfáradt legyek, a szenes szekerek kereké csikordul, padon sütkéreznek a békés őregek...

Látod az ősznek épp ez volt az ize, épp ez volt az ize most öt éve is, — az ég szép kékjéül derül a szemed, s hogy mi volt öt éve, felejted te is...

Sütkérezve itt a padon ültél volna, igen, ha lett volna pad, csak hogy éjjel-nappal zuhogott a bomba s a korzón a pad is százele szakadt. — Látod az ősznek épp ez volt az ize — s az utcán szaladtak a Gestapo kocsi, — épp ez volt az ize most öt éve is — csak éppen nem játszottak a mozik. — Igen, az ősznek épp ez volt az ize — csak nem csilingelt a sárga villamos, — épp ez volt az ize most öt éve is — csak a szemed volt kicsit zavaros. — Emlékszem, az ősznek épp ez volt az ize — csak nem kondult meg délben a harang, — épp ez volt az ize most öt éve is — csak ha megszólaltunk, reszketett a hang. — Pedig az ősznek épp ez volt az ize — csak szádban kicsit keserűen hatott, — épp ez volt az ize most öt éve is — csak a falak alatt sok volt a halott. — Emlékszel? — az ősznek épp ez volt az ize — mikor találkoztunk a Vagongyár előtt, — épp ez volt az ize most öt éve is — s mondtad, hogy a német... hogy minden rombadőlt. — Ugy-e, az ősznek épp ez volt az ize — fűtyöngtek a sinen a futó vonatok, — épp ez volt az ize most öt éve is — csak épp, hogy nem voltunk akkor szabadok.

Csak éppen ennyi — lásd mily egyszerű, bombázók helyett ma ismét verebek, — hogy vettél volna most öt éve észre — verebek repülnek a fejed felett. Csak épp, hogy nem látog kormos odu az üzlet helyén, hol bomba hullt és vér folyt és úgy tekintett rád, mint egy kiszűrt szem, s most teli torokból kacag rád, hogy: Népbolt. Csak éppen, hogy a kigyó módra halkan suháló, sötét Gestapo kocsi helvén a dübörgő Hoiherr-vontató illatos olaj-felhőbe borít. Csak éppen, hogy a csizmás sáskaraj s a csizmatalpat nyaldosó kutyák lünek el s nagyobb a kenyérkaraj s vidáman pompáznak az új ruhák. Csak éppen, hogy fülledt életről, ami hirténnel jobban börtönbe zárt, kilátás nyílt a napos jövőre, börtönt döntött, épít és vezet a Párt. Csak éppen, hogy a rombadőlt Bútorgyár újra áll s az ország legjobb székeit gyártják benne a gyors munkászek s csodálják az élmunkások képeit. Csak épp ennyi, hogy termel a Vagongyár, s százszorta szebb a pompás, új OTI, csak épp, ha munka után szórakozni vágyol, vár az új Vigaszház mozi. Es hogy a mozi szép, fehér vásznáról nem üvölt feléd a véres száju ptktor, hogy Sztálin sziklaszilárd hangját hallod a békétábor győztes harcairól. Csak éppen ennyi és még valami, új alkotmány és emberi jogok, öt éves terv és hatalmas új gyárak s Pesten már új, szovjet trolleybusz robot. Csak éppen ennyi s még sok-sok valami pompás, új töltőtollam leteszem, minek beszéljek százszor ékebben s messzehangzóbban harsog Debrecen.

Sztálin elvtárs beköltözött az emberek szívébe. A dolgozó emberek százmilliói fordulnak most feléje hálás szeretettel, ünneplik őt az egész világon. A Hajdúság népe is ünnepre készül, úgy, ahogy eddig még soha. A szeretet forró és tiszta érzése teszi ünneppé ezt a napot, Sztálin elvtárs 70. születésnapját. Tudják szerette a megye városaiban és falvaiban, hogy akit ünnepelnek, az a békéért, a haladásért küzdő százmilliók vezére.

A Sztálin elvtárs felé áradó szeretet jeleit látni mindenfelé az egész megyében. Középületek, házak, ablakok, üzletek díszítése szorgosan folyik. Zászlók, ékes dekorációk, Sztálin elvtárs arcképei hirdetik, hogy a mélyről fakadó szeretetnek külső megnyilvánulásával is bizonyosságot tesznek Sztálin elvtárs iránti hűségükről és hálájukról Hajdú megye dolgozói.

Vármegyénk traktoristái

A tíz gépállomáson ünneplést tartanak, melyeken hálás szívvel fordulnak Sztálin elvtárs felé, aki megteremtette a Szovjetunióban a világ legfejlettebb mezőgazdaságát és támogatásával elősegíti, hogy hazánkban is korszerű, fejlett mezőgazdaságot építsünk ki és ezáltal emeljük dolgozó parasztságunk életnivóját. A traktoristák a tanyák közé is elmennék és kultúrgárdáik előadásokat tartanak Sztálin elvtárs születésnapján. Ünnepet ünnepelnek, boldog, lelkes ünnepet a messze tanyákon. A vörös lobogós autók körül harsogva száll a dal a traktoristák ajkáról. Ők építik a szocializmusnak és napi munkájukkal is bizonyítják, hogy hűséges követői Sztálin elvtársnak, akit forró szívvel köszöntenek születése napján.

A termelőszövetkezetek

Szerinte a megyében 76 helyen tartanak ünneplést Sztálin elvtárs születésnapján és háláosan ünneplik a világ dolgozóinak nagy vezérét, aki a kolhozok rendszerének kiépítésével megmutatta az utat a dolgozó parasztság jobb élete felé. A szocializmus harcos építői által a termelőszövetkezeti csoportok, ők járnak az élen az ünneplésben is a tanyák világában. Különösen forróhangulatú ünnepekre készülnek a nánási „December 21” termelőcsoport tagjai. A megye legfiatalabb termelőcsoportja nevében is Sztálin elvtárs születésnapját öröklötte meg.

Nánáson

A pártbizottság helyiségeit csodás pompába öltöztették. Sztálin elvtárs negyméteres képét Dobány Irén diákszövetségi tag festette. A terem mennyezetére ótágú villanycsillárt szereltek fel. Jelmondatok, képek, díszek árasztják el a falakat. Valóban művészi munka a nagy terem dekorálása. A nánásiak ezzel még nem elégedtek meg. Az állami malom dolgozó vállalták a Magyar-Szovjet Társaság Háza rendezését, kitesztését és dekorálását. A malom munkásai fénykorukat szerelték fel, hogy a pedagógusok által készített jelmondatokat tartalmazó dekorációk minél jobban érvé-

nyesüljenek az esti kivilágításnál. A megye első Üttörő Háza is ünnepi köntöst ölt. Sztálin elvtárs születésnapjára. Fülöp Gyula szakszervezeti titkár irányításával folyik a munka, hogy az ünnepély idejére készen legyen a csapat otthon, olvasószoza, repülőmodell-elő-műhely és a báb-színház helyisége.

A pedagógusok alaposan kiválasztják a részüket az ünnepi előkészületekből. Minden iskola valósággal új, díszes köntöst kapott. Bertók István munkacsoportja már elültette a Sztálini-fasort. Bán Ernő munkacsoportja többszáz zászlót készített a baráti államok színeiből. Az általános iskolák, a gimnázium díszítéséből úgy szólnak valamennyi növendék kivette a részét. Az iskolák mögött nem maradt el a városháza sem. Minden szobát, minden folyosót dekoráltak, igen szépen.

Igy készül Nánás Sztálin elvtárs születésnapjának megünneplésére, de így készül

Hajdúböszörmény

is, ahol ugyancsak ünnepi külsőt ölt a város. A születésnap ünnepség kedden este fátylas felvonulással kezdődött meg, melyen részt vettek a Párt, tömegszervezetek, szakszervezetek és az iskolák felsőtagozatainak növendékei. A zenés, lampionos felvonuláson ezek mutatták meg hűségüket Sztá-

lin elvtárs iránt. Harsogtak didalmasan a forradalmi indulók, felcsendült a menetben a Sztálin-kantáta. A mai ünnepélysorozatot kora reggel zenés ébresztővel nyitja meg Böszörmény népe.

Szoboszló

sem marad el a hajdusági városok versenyében, mert valóban verseny ez, ahogyan készülnek Sztálin elvtárs ünnepelésére. Örömmel láttuk, hogy az ifjúság a falvakban is élénjár az ünnepélyek rendezésében, az épületek feldíszítésében. Végig az egész Hajdúságon lázas készülődés nyomai láthatók, hogy minél szebb külsőségek között ünnepeljük Sztálin elvtársat, a világtörténelem formálóját, aki az elnyomottak, kizsákmányoltak javára a legtöbbet adta Lenin elvtárs után.

Nekünk, magyar dolgozóknak Sztálin neve jelenti a békét, szabadságot, szocializmust. Az a szeretet, mely iránta él a dolgozó népünk szívében, elemi erővel nyilatkozik meg születésnapján. A falvak feldíszítése, a házaikon lobogó zászlók, ablakokban díszlő Sztálin képek hirdetik, hogy a hajdusági dolgozók szívükbe zárták Sztálin elvtársat, hálásak szabadságukért és rajongva köszöntik őt, boldog jövőjük biztos zálogát.

Fátylas felvonulás volt

Sztálin elvtárs születésnapjának előestjén

Este fények gyultak ki a városban. A kirakatok fehér fénykévei végigpásztázták a gyalogjárókat, fent a magasban Sztálin képe állott éles sugárzó fényben árasztották el a reflektorok.

Fények voltak az utcákon, a gázlámpák üvegburái alatt zöldek lángok cikáztak, piros fényt lóváltak a dekorációs versenyben készített ótágú piros csillagok és fény volt az emberek lelkeiben.

Sztálin elvtársat ünneplték. Indulók harsogása viltotta meg az utcákat, amerre a menet elhaladt, mert hatalmas tömegek lepték el ezen az estén a tereket, a főbb útvonalakat. Az üzemi munkásság, a tömegszervezetek, a rendőrség, a honvédség, az államvédelmi hatóságok felvonultak és hosszantartó ünnepélyben részesítették Sztálin elvtársat, a dolgozó nép vezérét.

A Petőfi térről indult a menet, és végigvonult az ujjongó, boldo-

gan éneklő sokaság az egész városban. Megálltak a Magyar Dolgozók Pártja előtt és ütemes kiáltásaikkal visszhangzott a környék. Eljén Sztálin elvtárs, a dolgozó nép vezére. Eljén a szovjet-magyar barátság, Eljén a béke.

A Párt vezetői mosolyogva üdvözölték a tüntetőket, akik az Arany Bika elé vonultak a vasutas zenekar ütemes indulónak hangjai mellett és itt is éltették Sztálin elvtársat, annak tiszteletére egymásután röppentek fel a piros, a fehér és a zöld rakéták.

Az ünnep felejthetetlen méreteiben bontakozott ki és míg a fényben fürdő utcákon együtt meneltünk a dolgozókkal, amíg szívünk egyszerre dobant azokéval az egész világon, akik a békétábor oldalán harcolnak a szocializmusért, a munkásokra gondoltunk, a sztahanovistákra, s feladatainkra, melyek ünneplésünk munkával felejtethetlenné teszik.

A sztálingrádi hősköltemény

Sztálin elvtárs születésnapján, ma kerül Debrecenben bemutatásra a „Sztálingrádi csata” című dokumentumfilm, szinkronizált változatban. Ez a hatalmas film Sztálingrád hősiességét és az ellenfelek elpusztítását mutatja be. A film központi alakja Sztálin elvtárs. Személyét a film különböző oldalokról mutatja be és így a szovjet művészek munkája nyomán egész közel kerülünk a szovjet nép nagy vezéréhez. Szinte úgy érezzük, hogy vele beszélgetünk. Megismerjük mozdulatait, járását, hangját, odaadó munkáját a győzelem megszerzésében és előrelátását a jövőre, a háború után.

A Rogyincev gárda-áltábornagy a Szovjetunió kétszeres hőse, aki önfeláldozóan küzdött Sztálingrád védelméért, így nyilatkozott a filmről:

„Mindenki lenyűgözve távozik, megfogja a történelmi hősköltemény nagysága, amely oly vilá-

film nyelven. Ez a film nemcsak a mi számunkra felbecsülhetetlen jelentőségű, akik közvetlenül vettünk részt a város védelmében, hanem az ifjúság számára is. A mi fiatalságunk, amely már a győzelem után lépett életbe, bátoriságot, erőt merít, tanul a film-ből.”

„A film megtekintése után büszkeség töltött el. Büszke voltam katonáinkra, akik önfeláldozóan küzdöttek utolsó lehetőségekig. Büszke voltam Rogyincev gárdájára, akik az ellenség legnagyobb tűzében indultak rohamra. Büszke voltam hadvezéreinkre. Milyen nagy boldogság ahhoz a néphez tartozni, amely megmenetle a világot a fasiszta metelytől. A hűség és barátság esküjének hangzik fel ma az egész világ népei között ez a szó — Sztálingrád!”

Ennek a csodálatosan szép filmnek a díszbemutatóját a Vig Filmszínházban ma este 8 órakor tartják meg. Az Apollóban este 7 órakor lesz a díszbemutató.

Ma nyílik meg az MSZT kiállítása

Sztálin elvtárs életéről

Ma nyílik meg a Déri Múzeum összes termeiben rendezett nagyszabású kiállítás Sztálin elvtárs harcos életéről és a nagy Szovjetunióról az MSZT rendezésében.

A kiállítás méltóan egészíti ki a debreceni dolgozóknak Sztálin elvtárs születésnapja alkalmából rendezett ünnepségeit. Hűen kifejezi a debreceni dolgozók szeretetét és ragaszkodását Sztálin elvtárhoz, nagy felszabadítóinkhoz. Az üzemek és szervezetek egymással versenyezve hozták össze a gazdag anyagot, melyből a nagy Sztálin alakja, harcos élete, a hatalmas Szovjetunió segítségével egyre izmosodó magyar népi demokráciánk ereje bontakozik ki.

Az MSZT e kiállítás megrendezésével közelebb hozza mindnyájunkhoz a szovjet ipari munkásság nagyszerű eredményeit, a szovjet kolhozparaszti életét. A debreceni festőművészek által készített képsorozat valósággal meg-

elevenedik Sztálin elvtárs élete. Ugy érezzük, hogy Sztálin elvtárs itt van köztünk, végigsimogat bennünket meleg tekintetével. Érezzük azt a hatalmas erőt, mely kisugárzik egyéniségéből, mellyel harcba tudta vinni a hű bolsevikokat, az egész népet. Ugy érezzük, hogy mi is ott vagyunk a tammerförsői találkozón, ahol először szorított kezét Sztálin és Lenin. Mi is együtt indulunk a batumi sztrájkokat szervező fiatal Sztálinnal.

A kiállítás érdekessége lesz az erdőgazgatóság által bemutatásra kerülő nagy szovjet erdőösztési terv. Szemléltetően mutatják be azt a nagy termelésátalakító tervet, mely a sivatagok és sztyeppék területeit virágzó kolhoztelepekké változtatja át.

A kiállítást fél tizenkettőkor ünnepélyes keretek között nyitják meg a Déri Múzeumban.

A sztálini műszak első debreceni eredményei

Kiss István 3173, Géder Sándor és Kotra Mihály 1702 százalékos értéket értek el — A dolgozók áttagteljesítménye is ugrasszerűen emelkedett

A gépházi üzemből az Inter-nacionálét éneklik. A helyzetet ismeretlen pártnapra gondol, vagy valami ünnepségre. Nem pártnap, de ünnepség. A Hajlított Bútorgyár dolgozóinak egyrésze: a gépházai megkezdtek az első sztálini műszakot.

A perc valóban ünnepi s a munkához ünnepi szívvel fognak, pár perc múlva már zúgnak a gépek sercognek a deszkaszáncok. Megkezdődik a munka. A terem is egészen más képet nyújt, mint a hétköznapi szürkeségében. A zászok és virággirlandok, képek alatt készül az üzem s Sztálin elvtárs te-kint rájuk a műhely faírói.

S mintha a gépek is tudnák, hogy itt mi készül ma vigabban, gyorsabban szabad a deszkaszáncok a gépek hangja is szinte énekel, vig, ujjongó. — Készülünk, készülünk... — ezt zúgja egyre.

Készülnek a dolgozók és a gépek a világ vezérének születésnapjára. Az izmok megfeszülnek, ke-nyebb lesz az arc s egyszer csak a műhely végén valaki lutyóreszt kezd s ez a vékon kis hang átfori a gépek hangját s már halljuk is a dal-mot, a szöveget mindenki tudja:

— „Kényszer volt egyszer a munka s ma hősi tett.”
A gondosan előkészített anyag egyre fog, de mindig pontosan ott áll a pótlás s a gondosan előkészített, megvizsgált jó számszámok a munka gyorsan halad.

Az első értékelés, két órai munka eredményeit számítgatják s az igazolom egyre nagyobb. S az eredmény? Szilágyi Gábor 225 százalékos értéket ért el, Szto-zicsky Antal 205 százalékos. Lukács Mihály gépmunkás 195 százalékos értéket ért el az első két óra alatt. De a nők is ott sorakoznak. Giczei Andrásné lényező 190 százalékkal, Főrizs Mikosné 160 százalékkal vezet.

De a munka még erősebben folyik tovább. Az eredmény nem e-gittette ki egyik dolgozót sem. Még inkább hajolnak a gép fölé.

A Magasépítő NV telepein is ked-den délután kezdődött meg az első sztálini műszak. A Magasépítő NV szahavostái már az első órákban megmutatták, hogy Sztálin elvtárs iránti szeretetük végtelen s ezt a szeretet be is bizonyították munkájukkal.

A Magasépítő NV büszkesége, Kiss István elvtárs, az első két órában 3172 százalékos eredményt ért el.

A Szabó Kálmán-utcai iskola-nál dolgozik Géder Sándor és Kotra Mi-hály is. A két óra alatt átlag 1792 százalékos teljesítést értek el.

Novák József és Kibály István kőművesek a betonbódém készítésé-nél eredményüket 990 százalékos emelték, Kulcsár István mozaiklap lefeleltetésénél 1396 százalékos ered-ményt mutatott fel.
Aztán itt van Ménes Lászlóné se

gédmunkás betonhordási munkában eredménye az első két órában 666 százalékos.

Micsoda eredmények ezek, micsoda bizonyítékai annak a rajongó szeretetnek, melyet Sztálin elvtárs iránt éreznek, amely spontán, szív-vükből tör elő.

Nem volt a világtörténelemben egy olyan hatalmas, aki így bírta volna népe szeretetét, ez az egyetlen ember, akit minden dolgozó szer-et, tisztel: Sztálin elvtárs, de nem volt még olyan hatalmas, aki úgy mé-g úgy szerette volna a dolgozó népet, mint ő.

A Textilgyár dolgozóinak egy-része is hozzákezdett a sztálini mű-szakhoz. S az eredmények az első órákban már meg is születtek. Rad-nai Eva tanuló 100 százalékos, 120 százalékos emelte lel termelését. Zöld Lászlóné 126 százalékos, 135 százalékos és Tömösvari Gézané 124 százalékos, 135 százalékos növelte eredményét.

A munka folyik tovább s egyre lelkesebben, minden üzem, minden gyár be akarja bizonyítani szeretetét Sztálin elvtárs iránt s a nagy nap eredményei nem múlnak el Sztálin elvtárs születésnapja után, hanem tapasztalatokkal gazdagab-ban, új munkamódszerekkel, tel-fegyverkezve átvisszik elért ered-ményeiket az öt éves terv indulásá-hoz s ezekkel az eredményekkel s ezekkel továbbkövetésével visszik diadalra öt éves tervünket.

Gondolatok ünnepi díszben

Ki mondta Dobay Mihály bácsi-nak, hogy 71 éves létére jolhat fogjon, papírt írítsen egyszerű asztalára és öreges, reszkető be-tűkkel versej írjon? Ki mondta

neki, hogy egy csöndes őszi este-n 71 évvel a háta mögött fiatalos verssel, ódon csengésű rímekkel köszöntse Sztálin elvtársat szüle-tése napján?

„Szívünkben kívánjuk én és feleségem Több számos születésnapot tessék elérni Erőben, egészségekben.”

Alig 16 sor a vers, utána az aláírás következik: „Szabadság, kedves Sztálin elvtárs! Maradtam tiszteltel Dobay Mihály molnár 71 éves, volt öreg hidász, Teleki utca 33. szám.” Dobay bácsi el-ballagott a verssel a „Néplap” szerkesztőségébe. Magas az eme-let, megpihent egy kicsit, mielőtt átadta a borítékot a titkárnő elvtársnőnek.

— Vigyázzon már rá lelkem, aztán ha jönnek látják, közödjék le a „Néplap”-ban.

Meg iszénjük Dobay bácsinak, a vers jó, mert szív van benne, igaz érzés van benne és elérte a cél-ját: azt a szeretetet fejezi ki, amit Dobay bácsi és felesége éreznek — hogy is írta Dobay bácsi — az „édes Sztálin elvtárs iránt”.

Sok-sok levelet böngész át na-ponta a szerkesztő és ezekből a levelekből erőt merít. Új tartal-mat kap a munkája, mert kezében

„Szétzúzta, ezúzte a rablók seregét És bekötötte százmilliók sebet...”

Ipari munkások, parasztok, tanítók, postások, asszonyok, lá-nyok, fiatalok, öregek: mind Sztá-lint köszöntik ezen a napon. So-ha ennyi vers még nem érkezett

érzi a tömegek kézzsúrlását, a vagongyári munkás, a traktorista lány, a falusi népnevelő, az újít-gyári munkás leveleiben, kemény üdvözlés és harcos elvtársi buzgó-lás van. Most ismét megszólalt az olvasó. Újabb levelek halmozódnak az asztalon. De ezek most mégis mások, újak, szokatlanaöbök. Hi-szen azért kell mosni írnak ezekről a levelekről, mert valami érdekes van bennük.

Versék, rímek, pontosan kiszá-mított szótagok, gyakorlott kézzel valló írók ok mellett nehézkese-n döcögő sorok, látszik rajta, hogy aki a szavakat összeszedte és pa-pírra vetette, nincs hozzászokva a joltszárhoz, sokkal inkább ismerő-neki a kalapács, vagy a csavar-húzó, a francia kulcs kenény nyel-e.

Veres Sándor DEFOSSZ vezető-ségi tag Egyekről szintén verset írt. Sztálinhoz szól a vers. Sztálin-hoz, aki

a szerkesztőségbe, mint december 21-ét megelőző napokvan. Juhász Béla KIOSZ népnevelő így mond-ta el Sztálin elvtárs harcait:

„Hetven éved telt el áldozatos harcban, Sohasem csüggedtél fergetegben, bajban, Hatalmas munkádnak áldásos nyomában Vörös csillag gyult ki szerte a világban...”

Idézzünk a többi versekből is. Erdélyi István ipari munkás: „Sztálin elvtárs vezet a világhossz felé...” Pájer Gyula tanító Hajdúböszörményből:

„Ünnep van a Kremlben, milyen nem volt soha! A mi szeretettünk utat talál oda. Boldogan kiáltjuk: Eljen Sztálin! Eljen! Építse művét boldogan, békében...”

Itt van egy másik vers is, az zenhét szakaszos a vers, az utol-só két sor így hangzik:

„Zdrászvujtje Sztálin! Üdvözlünk Harsogják vissza roppant századok.”

A szerzője a postánál dolgozik. Tegnapelőtt volt itt egy keres-kedőség, bemutatta Sztálin elvtárs-hoz írt versét. Nem nekünk hozta, el akarja küldeni egyene-sen Moszkvába Sztálin elvtársnak.

Ki mondta ezeknek az embe-reknek, hogy versebe öntsék ér-zéseiket. Azt hiszem, nem kellett ezt mondani szóval. Mondotta ezt valami belső hang. Ha van vala-ki, akiről ünnepi szavakat lehet mondani, akiről nem úgy kell beszélni, mint másról, akiről csak ünnepi érzéseket lehet írni, az Sztálin elvtárs. Ha van alkalom, amikor elővesszük az ünnepi szót, a csengő rímeket, az ütemesen dobbanó — szívünk dobbanását viszhangozó — verssorokat, ami-kor ünnepi díszbe öltöztetjük gon-dolatainkat, úgy ez a nap, de-cember 21-e az. Hetven évvel ezelőtt született Sztálin elvtárs.

Megkezdte működését Debrecenben a Kereskedelmi Igazgatóság

A Belkereskedelmi Igazgatóság felszámolása után megkezdte mű-ködését Debrecenben az új szerv, a Kereskedelmi Igazgatóság, melynek vezetője Hankóczy Ferenc elvtárs a Közelítási Fel-ügyelőség vezetője lett. A Keres-kedelmi Igazgatóság látja el a Közelítási Felügyelőség eddigi munkáját is és működési terület-e Hajdú-Bihar vármegyére terjed ki.

Az igazgatóság hivatalai a volt iparkamarai palotában vannak.

És Sztálin nevével épül a világ...

Képet szeretnek egy ház homlokzatára. A vörös árapé-riák közé Sztálin elvtárs kép-pét helyezik. A ház gyönyör-űen fel van díszítve. Csak még ez hiányzik: a kép, mely az egész munkára felteszi a koronát. A hosszú létrán óva-tosan másznak felfelé az em-berek, viszik egyre magasabb-ra, lendítik: az anyai szeretet-tel, gondossággal, elkészített képet. Az utcán, ahol most legnagyobb a forgalom, kíváncsian megállnak a járókelők.

Nézik kipirult arccal a készü-lődést. Egyik avró részlete ez annak a nagy mozgósításnak, amely fénybe, pompába, csodálatos ragyogásba öltöztette az egész várost. A kép pedig, Sztálin elvtárs képe, lassan, méltóságteljesen emelkedik. Már tültszárnyalja a földszin-tet, már ott van egy-két mé-terre az emeletől. Végre oda-kerül, ahova szánták: középre, a vörös szalakkal megjelölt két sáv közé. — Milyen szép — mondja a díszítést szemlé-lők között egy fiatal lány: „Úgy tekint be ránk innen a magasból, mint aki minden percünkkel számot tartja”.

És igaz van. Sztálin elvtárs kiemelkedik közülünk, mint ez a kép, hogy vezessen és irá-nyítsa mindnyájunkat, szá-montarssa a terveinket, vajjon jól kihasználjuk-e azokat.

Cseng a villamos. Tömötten indul a Hatvan-utca felé. Ele-jén ótágú csillag, keretben Sztálin elvtárs képe. A villa-moskezelő... a vidám és de-rűs, de bent, a fülkében sincs mogorvaság. Egy csöppnyi gyerek, aki apja térdén ül (le-het vagy 4 éves), megkérdézi apját: „Mondd, apukám, hova megy ez a sok bácsi? és kimu-tat az utcára, ahol szabadsá-

harcosok menetelnek. Az apja egy kissé szórakozottan felel:

— Mennek Sztálin elvtársat ünnepelni.

— És kicsoda Sztálin elvtárs?

A fülkében egyszerre elül a zaj, nagy lesz a kíváncsiság.

— A mi vezérünk, akinek a szabadságot köszönhetjük.

— Szeret az bennünket?

A gyerek ránéz az apjára és a szemé a kíváncsiságtól fényes.

— Szeret bizony, még job-ban, mint én szeretlek.

— Jó, akkor ő lesz az én apukám! Két apukám van.

Mindenki nevet, az arcokon öröm van és vidámság...

Állványok, létrák, között fe-héren szöki magasba az épü-let. Új iskola épül a három-éves tervben, új hajlék a kul-túra számára. Folyik a munka. Brigád- és egyéni versenyben vannak a dolgozók, lendület és élénkség mindenfelé. Mal-terhordó lányok futnak el elő-tünk, színültig megrakott ládá-val téglahordók serege igyek-szik átellenben a másik oldal-ról. Emelkedik fel a fal, egyre szebb eredmények születnek minden órában. Vajjon mi a rügója ennek a lelkes és fö-lötte szorgos akaratsnak? Mi mozgatja most szinte egyszerre az embereket?

Sztálini műszak van a Ma-gasépítési Nemzeti Vállalatnál. És folyik a munka, egyre több név kerül a munka élvonalába. Kiss István, Kotra Mihály, Géder Sándor, meg a többiek neve.

A szobába lassan belopódik a homály. Alkonyodik. Az ut-cáról behallatszik a hazatérő szekerek zaja. A zsongás egy-kissé alábbhangy abban a pil-lanatban, mikor bejön valaki

és felkattantja a villanyt.

— Folytassuk tovább, elvtársak! Fiatal traktorista lép az emelvényre s kezébe veszi az odahelyezett könyvet. Öreg, őszbecsavarodott arcú dolgozó parasztok, asszonyok, fiatal leányok tekintete szegeződik feléje. És ő olvassa Sztálin elvtárs rövid élettrajzát. A figyelem körül fogja a mondato-kat. Nem csoda, hisz most az-al találkozunk, ismerkednek meg, a Párt munkáján ke-resztül, fénybe és világhosszba öltözteti a falu eddig elhagya-tott, lenézett életét.

A városban és a falun, az ut-cán, a téren, emberek között az élet minden mozdulatában így üdvözlök most Öt, a leg-nagyjobbat, a vezért, a béke-öröt. Az ő nevével épül a vilá-g nálunk és mindenütt, szerte az egész földön.

A Táncsics Cipőgyár befejezte a hároméves tervet

Igy ünneplik a Cipőgyár dolgozói Sztálin elvtárs 70. születésnapját

A magyar munkásosztály a nagy Sztálin elvtárs születés-napjára olyan munkaverseny-re készült fel, amelyet eddigi fejlődésünk során még nem tapasztaltunk. Hatalmas mun-kaversennyel, újabb sztálini felajánlásokkal ünneplik ma országgszerte a dolgozók a nagy Sztálinnak, a világbéke harcos örének születésnapját. Sztálin elvtárs születésnapját ünneplik ma a Táncsics Cipőgyár dolgo-zói is. Pár hónappal ezelőtt ügylátszott, hogy a Táncsics Cipőgyár nem tudja a három-éves tervet befejezni. Ekkor

elvallalták a Táncsics Cipő-gyár dolgozói, hogy december 20-ára befejezik a hároméves tervet és a hároméves terv be-fejezésével, sztálini műszakban egyéni versennyel ünneplik december 21-ét, Sztálin elvtárs születésnapját. A nagy Sztálin iránti szeretet erejével napról-napra emelték munká-juk termelékenységét és teg-nap, december 20-án délután 5 órakor a Táncsics Cipőgyár dolgozói befejezték a három-éves tervet. Rövid ünnepség keretében adták ki az utolsó darab kész cipőt, melyet a há-roméves terv keretében készí-

tettek. Ebből az alkalmából a Cipőgyár SZIT kultúrgárdája rövid kultúrumsort adott, majd Zeke Antal elvtárs, párt-titkár beszélt a hároméves tervről és az előttünk álló nagy feladatokról: az öt éves tervről, a mai sztálini műszak-ról. Takács László vállalat-vezető elvtárs pedig a nagy Sztálin elvtárs életéről, szüle-tésnapjának világhosszú jelen-tőségéről beszélt a cipőgyári dolgozóknak, akik a három-éves tervük befejezése után ma a legnagyobb lendülettel fogtak hozzá a sztálini mű-szakhoz.

SZTÁLIN,

a marxizmus-leninizmus klasszikusa

Az Újjalakult Magyar Tudományos Akadémia hétfő délutáni ünnepi ülésén Sztálin elvtárs munkásságának tudományos jelentőségéről Rudas László elvtárs, a Közgazdaságtudományi Egyetem rektora tartott előadást. Az előadás néhány részletét az alábbiakban közöljük:

A nagy Sztálin hetvenedik születésnapjának megünneplésére gyűltünk össze. A Magyar Tudományos Akadémia, a szocializmust építő népi demokráciánk tudományos életének legfőbb irányító szerve azzal akarja első jelet adni megújulásának, hogy a maga részéről örömmel és boldogan hajítja meg a haladó tudomány zászlaját az előtt a férfú előtt, akit a szeretetével övez, odaadásáról biztosít, a legjobb kívánságokkal az ajkán üdvözlő a dolgozó emberiség és a haladó értelmiség sokszázmillió táborába, mindenki, akit ő szabadított fel az osztálynyomás, vagy az idegen hódítók rabjágja alól és mindenki, aki az ő vezetésével küzd felszabadulásáért. A béke valamennyi híve, az imperializmus igája alól már felszabadult, vagy még a felszabadulásukért küzdő népek és nemzetek egyik ezen a napon a hatalmas Szovjetunió népével és nemzetével, egyik annak a férfúnak ünneplésében, akitől többet Lenin óta senki sem tett a szenvedők és kizsákmányoltak felszabadítására.

Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy az Akadémia ez ünnepe kifejezzem azt a mély, szakvagyban alig kifejezhető hálaérzetet, amelyet mi magyarok különösen kell, hogy érezzünk Sztálin iránt. Mindent, amit elértünk és mindent, amit a jövőben még el fogunk érni, neki köszönhetjük. Ő szabadított fel bennünket az idegen fasiszta elnyomó uralma alól és visszaadta nemzetünk függetlenségünket; ő segítette talpraállni, amikor nagy elcsétségünkben azt sem tudtuk, hogy mihez kezdjünk előbb a sok pusztulás közepén, amelybe volt uralkodóosztályaink döntötték az országot; ő segítette bennünket abban, hogy e bűnös és önző, lelkiismeretlen osztályok kezéből kivesszük a hatalmat és átadjuk azt a dolgozó nép kezébe; az ő támogatása és útmutatása nélkül nem foghattunk volna hozzá a szocializmus építéséhez. Ezért fordul hazánk minden becsületes polgára Sztálin felé, mikor a dolgozók az elnyomottak szolgálataiban eltöltött hosszú és korszakot alkotó élete egy oly állomáshoz ért, mint születése napjának hetvenedik évfordulója. Ezért csatlakozik a Magyar Tudományos Akadémia is az egész magyar nép ünnepehez, az az Akadémia, amely most már a népet akarja szolgálani, egynek érzi magát a magyar néppel és részt akar venni a magyar nép minden örömeiben, munkájában, törekvésében, tevékenységében akar a magyar nép felemelkedésében és boldogulásában.

De másik, sokkal nehezebb feladat is áll előttem, mint Sztálin hetvenedik születésnapján Jeróni adónak korunk, a méltan sztálini korszaknak nevezett kor, a legnagyobb, világtörténelmi jelentőségű férfú iránt. Sztálin tudományos munkásságának jelentőségét kell méltatnom. Mert Sztálin nemcsak nagy forradalmár, nagy vezére a világtörténelem legforradalmibb, leghatározalmasabb pártjának, a SZUK(b) Pártjának, nemcsak nagy államférfú, — korunk kétségtelenül legnagyobb államférfúja, — nemcsak nagy szervező és diplomata, a szocializmus építője; nemcsak nagy hadvezér, — hogy milyen nagy hadvezér, azt megmutatta nem egyszer az orosz polgárháború különböző frontjain és legutóbb a második világháborúban, amikor az ő hadvezérségi tehetsége mentette meg az egész civilizált emberiséget a fasiszta rémtől. — Sztálin mindezeket kívül még korunk legnagyobb tudósa is, a haladó, az élenjáró tudomány legkiválóbb alakja, akinek tudományos munkásságát kiemelkedően mély nyomokat hagyott az emberi gondolkodás történetében, aki Lenin halála után folytatta azt, amit Lenin oly magas tökélytel teljesített: a marxizmus továbbfejlesztését, magasabb fokra

emelését, alkalmazását korunk igen bonyolult és sokoldalú problémáira.

Sztálinnak, mint tudósnak a jellemzése oly feladat, amely meghaladja egy ember erejét. Generációk fognak azon munkálkodni, hogy feltárják Sztálin tudományos munkásságának egész jelentőségét, hogy napvilágra hozzák mindazt a kincset, amelyet Sztálin tudományos munkássága folyamán felhalmozott. Amilyen sokoldalú Sztálin tevékenysége általában, oly sokoldalú tudományos munkássága különösen: nincs a marxizmus-leninizmusnak oly ága, amelyet tovább ne fejlesztett volna, amelyet a Lenin halála óta eltelt korszak problémáira ne alkalmazott és ezzel magasabb fokra nem emelt volna. Mindezt még csak vázolni is — meghaladja egy ember erejét. Ezért csak arra szorítkozom, hogy Sztálin grandiózus tudományos munkásságának néhány területét érintsem.

Mindenekelőtt szeretném Sztálin tudományos munkásságát általában jellemezni. Sztálin a marxizmus-leninizmus klasszikusa. Mit jelent ez? Jelent nemcsak azt, hogy ő korunk legjobb legnagyobb marxista-leninistája, nemcsak azt, hogy legjobb tanítványa Leninnek, tehát Marx és Engelsnek is, jelenti nemcsak azt, hogy kifogástalanul, mestersen és lángeszűen tudja alkalmazni a marxista dialektikus módszert a marxizmus-leninizmus általában a legkülönbözőbb területeken és a legnehezebb kérdésekre vonatkozóan, hanem jelenti azt is, hogy a marxizmus-leninizmus tudománya segítségével oly területeket világított meg, oly kérdéseket oldott meg vele, amelyek csak korunkban merültek fel de korunk egész történetére sorsdöntő jelentőségűek voltak, amelyek megoldásától nem kevesebb függött, mint az emberi haladás ügye, amelyek megoldása ezért nemcsak a marxista dialektikus-maternalista módszer egyszerű alkalmazását kívánta meg, de megkövetelte a marxista-leninista tudomány és tudományos módszer teremtő továbbfejlesztését. Ebből következik, hogy Sztálin tudományos műve nélkül a marxizmus-leninizmus nem állna azon a fokon, amelyen áll, nem volna teljes: hogy Sztálin tudományos munkássága a marxizmus-leninizmus fejlődésének új, hatalmas, önálló szakasza, ennek legmagasabb csúcspontja.

Sztálin a tudomány terén éppen minden korok egyik legnagyobb forradalmára, mint minden más téren. Mit jelent forradalmárnak lenni a tudomány terén? Jelenti ez mindenekelőtt azt, hogy Sztálin mint forradalmár tudós, mint igazi nagy tudós, „senilyen akadálytal nem törődve, mindennel dacolva, össze tudta törni a régít és új tudomány számára törte az utat”. — Sztálin e tekintetben is folytatta Lenin nagy művét. Tudva volt, hogy Lenin Marx több területét, amely a maga idejében, vagyis Marx és Engels életében, a kapitalizmus imperialista korszakát megelőző történelmi korszakban érvényes volt és megálta a helyét, elvetett és mással pótolta, mert közel elavultak és helyükbe újat kellett alkotni. Sztálin maga erről a következőket mondja:

„Emlékezzünk az 1917-es évre. Oroszország társadalmi fejlődésének tudományos elemzése alapján, a nemzetközi helyzet tudományos elemzése alapján Lenin akkor arra a következtetésre jutott, hogy az egyetlen kivezető út a nelyzetből a

szocializmus győzelme Oroszországban. Ez az akkori idők sok tudományos férfú számára több mint váratlan következtetés volt. Plechánov, a tudomány kiváló férfúinak egyike, akkoriban megvetéssel beszélt Leninről és azt állította, hogy Lenin „félrebeszél”. A tudomány nem kevésbé ismert más férfúit azt állították, hogy „Leninnek elment az esze” s hogy el kellene őt valahová dugni, lehetőleg jó messzire. A tudomány minden rendű és rangú embere Lenin ellen üvöltözött akkoriban, mint olyan ember ellen, aki lerombolja a tudományt. Lenin azonban nem riadt vissza attól, hogy az ár ellen ússzon és szembeforduljon a megcsontosodással. Es Lenin győzött.”

Ez a kép, amelyet Sztálin itt Leninről fest, teljesen ráillik magára Sztálinra, mint tudóra. Ebben az értelemben jelentette ki ő maga az októberi forradalom előestéjén: „Van dogmatikus marxizmus és van teremtő marxizmus; én az utóbbi talaján állok.” Ez a teremtő marxizmus-leninizmus az az élenjáró tudomány, amelynek legnagyobb, lángeszű művelője korunkban Sztálin.

De a forradalmi tudós nemcsak abban különbözik attól a képtől, amely a tőkés országokban a tudós fogalmához fűződik, hogy merészen szakít a régivel és mindenütt megálta az újat, hogy megvan a bátorsága ahhoz, hogy szakítva a megcsontosodott nézetekkel, amelyek előítéletekké meredvednek, bátran megragadja az újat, tud az „ár ellen úszni”, hanem abban is, hogy nem gubózik be szakmája valamely részletterületébe, nem válik szűk „szakemberré”, hanem a tudás legkülönbözőbb területein egyforma zsenialitással mozog, a tudás minden területe érdekli, a tudomány legkülönbözőbb ágaiban képes egyformán nagyot és újat alkotni. Ez egyformán jellemzi a marxizmus-

leninizmus valamennyi klasszikusát. Már Marxról megállapította Engels:

„Marx minden téren, melyet vizsgálata tárgyává tett — és nagyon sok ilyen téren van s egyiküket sem érintette csak feltélesen —, minden téren, még a matematika terén is, önálló felfedezéseket tett.” Ugyanez jellemzi magának Engelsnek, utána pedig Leninnek tudományos munkásságát is: a sokoldalúság, minden szűk és ezért korlátozott specializálódás hiánya, amely a tudóst éppúgy részben fizikai dolgozóként, Ugyanez a sokoldalúság jellemzi Sztálin tudományos munkásságát is.

De még ezzel sincs kimerítve az, ami a forradalmi tudóst megkülönbözteti a közönséges értelemben vett tudóstól.

A forradalmi tudósnak a tudomány csak eszköz a dolgozók felszabadítására. Már Marxról megállapította barátja, Engels Frigyes: „A tudomány Marx számára — mondja barátja frissen hantolt sírjánál tartott beszédében — történelmi feladat, forradalmi erő nemleveg mozgató, forradalom előjele. Akármilyen nagy volt is az öröme valamely elméleti tudomány új felfedezésén, amelynek gyakorlati jelentősége még talán meg sem volt állapítható — egész más örömet érzett, ha oly felfedezésről volt szó, amely azonnal forradalmi hatással volt az iparra, általában a történelmi fejlődésre.”

Láttuk, hogy ugyanezt állapítja meg Sztálin Leninre vonatkozóan. Es természetesen, ugyanez érvényes Sztálinra is, annál inkább, mert a szocializmus építése irányításának hatalmas és eddig ismeretlen történelmi feladata Lenin halála után az ő vállaira nehezedett. Közismert, milyen zsenialitással és lelkiismeretességel dolgozott a legkülönbözőbb feladatokat, amelyeket a szocializmus építése állított es amelyek megoldása teljes forradalmi követelt meg a tudomány legkülönbözőbb területein, teljes szakítást régi, begyökeresedett dogmákkal s új, meglepő, az egész tu-

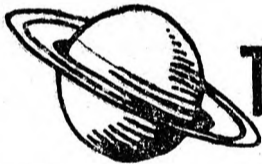
dományt átalakító igazságok megtalálását.

Végül, de nem utolsó sorban rá kell mutatnom Sztálinnak mint tudósnak még egy vonására, egy oly vonásra, amely a kommunizmus tudománya, a marxizmus-leninizmus egy oly klasszikusánál, mint Sztálin, magától értetődik, de amelyet kidomborítani, nemcsak nem felesleges, de feltétlenül szükséges. Ez a vonás: az elmélet és gyakorlat egysége, a legmélyebben számtó, leghaladóbb, legátfogóbb tudomány egysége a történelemben addig ismeretlen legóriásibb méretű, az egész világ arcúlatát megváltoztató gyakorlattal.

Sztálin maga erről a következőket mondja:

„A mi időnkben, a proletárforradalom idejében, amikor a párt minden jelszavát, a vezér minden mandátát a gyakorlatban teszik próbára, a proletariátus különös követelményeket állít fel vezérével szemben... Ahhoz, hogy valaki megmaradhasson a proletárforradalom és a proletárpárt vezérének posztóján, egyesíteni kell magában az elméleti erőt a proletármozgalom gyakorlati-szervező tapasztalataival. P. Akszelrod, amikor még marxista volt, azt írta Leninről, hogy „szerencsésen egyesíti magában a jó gyakorlati ember tapasztalatát az elméleti tudással és széles politikai látókörrel”. ... Ebben kell, többek között, keresni annak a ténynek a magyarázatát, hogy Lenin és éppen ő, most a vezére a világ legerősebb és legerősebb proletárpártjának.”

Sztálin e szavai, amilyen hűen és szeretettel jellemzik Lenint, teljesen és minden korlátkozás nélkül illelenek Sztálinra: itt, abban a tényben, hogy Sztálin egyesíti magában a legnagyobb elméleti erőt a szocializmus építő proletármozgalom világtörténelmi méretű és jelentőségű gyakorlati és szervezeti tapasztalataival, itt keresendő annak a ténynek a magyarázata, hogy éppen ő, Sztálin, nemcsak a világ legerősebb, leghajlékonyabb, legerősebb proletárpártjának, de az egész világ dolgozóinak hivatott, elismert és rajongásig szeretett vezére.



Egy kis

TERMÉSZET TUDOMÁNY



Ebből következik, hogy számolnunk kell azzal, hogy minden összetettebb állat, növény és így az ember is, valamikor rendkívül régen az egysejtű élőlények fejlődéséből indult ki.

Felmerül a kérdés: lehetséges-e, hogy ezek az igen egyszerű, egysejtű élőlények voltak a földi élet első megnyilvánulásai? Nem. A tudomány arra a megoldásra jutott, hogy nem ezekkel kezdődött az élet. Az egyszerűbb egysejtű élőlények valóban egyszerűbbek hatalmas számú más élőlénynél. Azonban nem a legegyszerűbbek. Némelyik közülük egészen bonyolult felépítésű, már amennyire ez olyan testben lehetséges, amely csak egy sejtből áll. Így a pocsolva-vízben sok egysejtű lény uszókál, amelyeket infuzóriáknak nevezünk. Az infuzóriáknak vannak mozgásra, úszásra alkalmas szerveik (bolyhok). Az infuzóriáknak sajátos „sejtszájuk” van, a táplálék elnyelésére, vannak „sejtizomszerű” rostjai a test hajlítására, sőt idegsomócskái is, mintha sejtelvő lenne. A bonyolultabb állatoknál a száj, az izmok és a velő számos sejtből áll. Az infuzóriáknál ezek a szervek csak egyetlen sejt részét alkotják.

Az egysejtű szervezetek azt a fejlődési fokozatot képviselik, amelyen a növények és az

állatok túlnyomó többsége, így az ember is keresztülmegy. Azonban nem az egysejtű lényeknél kezdődött az élet a Földön. Olyan élőlényeket kell keresnünk, amelyek még egyszerűbbek voltak és a sejtek-nél előbb jelentek meg. És vannak ilyen lények. Mai napig megmaradtak, mint az élet történetének még régebbi korszakából való maradványok. Kutassunk most ezeknek a parányi és igen egyszerű, sejt-előtű élőlényeknek a világában.

A SEJTELŐTTI, LÁTHATATLAN LÉNYEK VILÁGÁBAN

Ismeretesek az emberiség történetében ragályos betegségek, vagy dögvészek amelyek az embereket kifejezhetetlen rémületbe ejtették. E betegségek közé tartozik a „fekete halál”, vagy pestis, és a „vörös halál”, vagy himlő. A pestis különösen hevesen dúlt Európában 1347—1350-ig. Akkor a fekete haláltól vagy 25 millió ember pusztult el. Európa akkori lakosságának egynegyede. Érthetetlen volt, honnan eredt ez a baj és miért terjedt el olyan gyorsan. Az uralkodó osztályok saját érdekeikre használták fel a népi tömegek tudatlanságát és az ilyen jelenségektől való babonás rettegését.

Egyszer váratlanul sikerült felfedezni az említett betegségek és más, számunkra káros és hasznos jelenségeknek is igazi okozót.

Kettőszázötven évvel ezelőtt Anton Leuwenhoek (Lövenhuk) holland üvegciszoló-mester a körülötünk élő és bennünk magunkban is létező láthatatlan lények egész világát tárta fel.

Leuwenhoek maga csiszolt olyan üvegeket, melyek a tárgyakat erősen megnagyították. Egyszer Leuwenhoek nagyítóüvegén keresztül esővízcseppeket tanulmányozott. Ekkor látta meg, hogy a vízben „sebesen különféle ismeretlen jelentéktelen, kicsi állatkák uszókálnak”. Ezek infuzóriumok és más igen egyszerű állatok voltak, amelyek bőségesen fordultak elő a pocsolva vízében.

Leuwenhoek nagyon tisztán tartotta a fogait és megis, amikor levett róluk egy kis fogkövet és megvizsgálta, nagyítón keresztül sok parányi lényt talált a vízcséppben, amelyek élénken mozogtak és hajladoztak. Leuwenhoek így írt: „több van belőlük a szájjamban, mint ember Hollandiában”. 1863-ban kelt leveleiben Leuwenhoek lerajzolta a fogköben lévő élőlényeket. A rajzon látható, hogy ezek bakteriumok voltak.

600 százalékot ér el a mai sztálini munkásokban Bányai Lajos vagongyári sztáhanovista

Az ország dolgozói a legnagyobb ütemben teljesítik köteleességüket a gyárakban, üzemekben és a határban egyaránt. Dolgoznak, mert igéretet tettek Sztálin elvtársnak a termelékenység fokozására. Már több mint egy hónapja annak, hogy a magyar dolgozó nép elhatározta, hogy Sztálin elvtárs hatvenedik születésnapját munkával ünnepli meg. Ennek az ígéretnek a megvalósítását a magyar dolgozó nép, mert végrehajtotta, sőt sok esetben túlteljesítette a vállalt feladatokat. A mai napon pedig sztálini munkásokban dolgozik. Ezen a napon elért rekorderedményekkel emlékeztetessze teszi Sztálin elvtárs hatvenedik születésnapját.

A sztálini felajánlások során a Vagongyárban is sokan követőivé váltak a csepeli és a győri sztáhanovistáknak. Egymástól emelkedtek ki a legjobb egyéni teljesítményt elérték serege.

Az első eredményt Kövendi József lényező érte el 260 százalékkal, ez az eredménye már megdőlt, mert újabb Kövendi elvtárs 445 százalékot teljesített. Az esztendő legmagasabb teljesítést Bányai Lajos szegescsavaszerelő, akit pár nappal ezelőtt nem sokan ismertek és most ismeretessé vált az egész város, az egész ország előtt. Miért?

Mert 500 százalékot teljesített és sztáhanovista lett. Horváth Ede és Muszka Imre követője.

Most is éppen ott dolgozik gépe mellett. Ráhajó gépe és egymás-

után veszi ki az elkészült anyagot. Ilyen gyorsan még sohasem követték egymást a kész anyagok a Vagongyárban. Egy pillanatra megáll a munkában és elmondja, hogy érte el ezt a hatalmas, kiemelkedő teljesítményt.

Nem is olyan régen, mondhatom, hogy napokkal ezelőtt még „csak” 225 százalékos volt teljesítményem. Elkezdtem gondolkodni és eszembe jutottak a Szovjetunió sztáhanovistái, akik a régi technikuskok által megállapított normákat sokszorosan túlteljesítették. Majd pedig feltűntek az első magyar vasas sztáhanovisták is, akik a szovjet sztáhanovista munkásokat követve, szinte egyik napról a másikra ugrottak 2-300 százalékot. Rájuk gondoltam és eszembe jutott, ha élnék egy bizonyos magasabb százalékot én is lehetnék sztáhanovista. Törtém a fejemet, egyszerre aztán meglett az eredménye a sok gondolkodásnak. Korszerűsítettem gépeimet. Eddig külön kellett mérni a méretre esztendő és fűrni, most pedig egyszerre végzem ezt a munkát. Egyszerre esztendőgörgők és egyszerű fűrő a görgők, azonosítva pedig rapid fűrővel, automatikus előtolással fűrök. Így érttem el azt, hogy egyik napról a másikra a duplájára emeltem a termelésemet — mondotta Bányai elvtárs.

Ez az egyszerű története Bányai elvtársnak, amellyel egyik napról a másikra sztáhanovistává lett. De kérdezzünk meg mást is. Erdeklődünk a sztálini munkásokról is.

— Azt hiszem, talán egyetlen dolgozó sincs olyan, aki ne lenne tisztában a sztálini munkások jelentőségével — mondja. — Nekünk, magyar dolgozóknak tudnunk kell azt, ha a Szovjetunió népe Sztálin elvtárs vezetésével nem verte volna ki a fasizmus hadait az ország területéről, ma is rabigában görnyedne a munkásosztály. Eppen ezért ünnepljük meg most Sztálin elvtárs hatvenedik születésnapját, hogy hálaunkat fejezzük ki iránta. Szeretettel fordulunk Sztálin elvtárs és a Szovjetunió népe felé, hogy Magyarországon is megteremtse a szocializmus feltételét, amelyet mi a Párt és Rákosi elvtárs vezetésével, a Szovjetunió állandó segítségével fejeztünk ki. Ezen a napon, amikor arról van szó, hogy mindenki munkáját Sztálin elvtárs iránt, én megfogadom, hogy teljesítményemet felülemeljem az eddigienél, az ötszáz százaléknál. Mindent megteszek, hogy elérjem a 600-650 százalékot — tejezte be beszédét Bányai elvtárs.

Ismét ráhajó gépére, a gép berregve megindul és egymás után hullanak le a gépről a kész görgők, melyek már nem a 225 százalékos Bányai elvtárs keze alól kerülnek ki, hanem egy napok óta ötszáz százalékos előfűrő sztáhanovista keze alól. Vidáman, jókedvűen csengenek. Mintha tudnák, hogy a mai sztálini munkások alatt még több társukat segíti világra Bányai elvtárs.

30.000 hajdúmegyei dolgozó paraszt hetenként kétszer olvasókönyvekben megismerkedik az időszakos eseményekkel

Rövidesen befejeződik a mélyszántás a falun, ezzel véget ér a dolgozó parasztság utolsó őszi munkája. A hosszú téli éjszakák alatt bőségesen van szabad ideje a falu népének. A munka egyáltalán nem törődik azzal, hogy a dolgozó parasztság szabad idejét hasznosan tudják eltölteni. A Magyar Dolgozók Pártja a dolgozó parasztság elméleti színvonalának emelésére, tudásának fokozására megkezdte az olvasókönyv szervezését. A falusi népnevelők rövidesen megkezdik ezeket az olvasókönyveknek a szervezését. Az olvasókönyvön nem csak pártunk tagjai, hanem valamennyi dolgozó paraszt résztvehet.

Egy-egy olvasókönyvön tíz-tizenkét ember vesz részt, öregek és fiatalok egyaránt. Összegyűlnek egy-egy dolgozó paraszt lakásán és átolvassák Sztálin elvtárs életrajzát, a Tájékoztató Iroda határozatát, az ötéves tervről szóló törvényjavaslatot, vagy a Szabad Föld Téli Esték füzetét, vagy átveszik a „Szabad nép”, „Szabad Föld”, „Néplap” legújabb számait.

Vigyázni kell arra, hogy ne csupán felolvasás legyen, hanem beszéljék meg vitassák is meg a felvetődő kérdéseket. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az olvasókönyvön keresztül nagy sikerrel el lehet mélyíteni a kérdéseket és nagymértékben járulnak hozzá ahhoz, hogy dolgozó parasztjaink megismerkedjenek népi demokráciánk eddigi eredményeivel és azokkal a nagyszerű célpályákkal, amelyeket az öt éves terv kijelöl. Hetenként két alkalommal, szerdán és szombaton este tartják ezeket az olvasókönyveket.

Az olvasókönyvön keresztül lehetővé válik a dolgozó parasztság számára, hogy állandóan tájékozva legyen a bel- és külpolitikai eseményekről. Amellett hasznos tudnivalókkal gyarapíthatja eddigi tudását. Megbeszélhetik a dolgozó parasztságot azokat a helyi problémákat, amelyek őket foglalkoztatják, s megtárgyalhatják a „Szabad Föld Téli Esték” előadásait. Ezenkívül községiük, vagy falujuk kulturális eseményeit is megbeszélhetik.

Debrecenben már mintegy 1700 ilyen olvasókönyv működik. Mindenütt lelkesedéssel fogadják a Pártunk kezdeményezését s folyóknak már a megye vidéki városaiban és községeiben is. Vidéken több mint 30.000 dolgozó paraszt hasznosan tölti el a hosszú téli estéket. Vigyázni kell arra, hogy olyan dolgokat olvassanak át és beszéljenek meg, amely egyaránt érdekli valamennyi dolgozó parasztságot.

A mai olvasókönyv olvassák át a „Néplap” mai vezércikkét. Sztálin elvtárs 70. születésnapján minden dolgozóknak meg kell ismernie Sztálin elvtárs életét, akiknek a magyar nép mindent köszönhet. Dolgozó parasztjainknak ismerni kell életét és munkásságát, akiknek földjüket és szabadságukat köszönhetik, akik legtöbbet tett azért, hogy megnyissa a lehetőséget dolgozó parasztságunk gazdasági és kulturális felmelkedéséhez.

Sztálin történelmi alakja egyre újabb alkotásokra ösztönzi a szovjet képzőművészeket

A „Szovjetszkoje Iszkusstvo” Sztálin cikkét közli. A cikk beszámol azokról a Sztálin életét és tevékenységét ábrázoló festészet, szobrászati és grafikai alkotásokról, amelyeket a nemrég Moszkvában megnyílt Országos Művészeti Kiállításon mutattak be.

— A művészek ezrei — írja a cikk — lelkesen dolgoznak azon, hogy Sztálin elvtárs képmását művészi munkákban örökítsék meg. Évről-évre növekszik a Sztálinról készített művészeti alkotások száma. Az 1949. évi Országos Művészeti Kiállításon bemutatott alkotásokban Sztálin életének és tevékenységének úgyszólván minden mozzanata kifejezésre jut.

Moiszei Tojze grúz festő-

művész Sztálin találkozását festette meg Tbilisziében Kalinyinnal. Abegjan fiatal örmény művész alkotásának címe: „Sztálin felszólal a tbiliszi munkásgyűlésen”. A kép az 1901 május 1-i nagyszabású tüntetés egyik jelenetét ábrázolja. Kukrinicszi és Szokolov-Szkalja festőművészek új művei számára Sztálinnak a szibériai száműzetésben töltött éveit szolgálták témául. Szerov leningrádi művész vászra Lenint és Sztálint örökíti meg a Szmolnij-palotában a fegyveres felkelés tervének előkészítése közben. Szokolov fiatal művész a csatateren ábrázolja Sztálint, amint a polgárháború idején Caricin védelmét irányítja. Sok kiállított munka Sztálint, mint a szovjet haza

szocialista építésének szervezőjét és ihletőjét mutatja be.

A kiállított művek közül kiemelkedik Surpin „Hazánk hajnala” című képe, amely az egész nép elismerését kívívta. Egy másik alkotás, amelynek címe: „A nép boldogságáért”, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Politikai Bizottságának történelmi ülését ábrázolja. A kompozíció középpontjában Sztálin áll, amint a természet-átalakító tervet ismerteti.

A szovjet művészek képeikben, szobraikban és rajzaikban bemutatják Sztálin sokrétű, lobogó forradalmi tevékenységét, a nagy hadvezért, a szovjet nép történelmi győzelmeinek szervezőjét és a szocializmus építőjét.

HIREK

A debreceni gépállomás sztálini ünnepélye

A debreceni gépállomás dolgozói vasárnap délután nagyszabású kultúrnapot keretében ünnepelték meg a már készített munkafelajánlásokon túl Sztálin elvtárs 70. születésnapját. Az ünnepségen résztvettek a gépállomás dolgozói mellett felléptek a Csokonai Színház művészei is, akik különösen a „Becsület-adó” című egyfelvonalas szindarabban arattak jól megérdemelt sikert.

Az Internacionále elnéklésével ért véget a gépállomás dolgozóinak Sztálin elvtárs születésnapjára rendezett nagysikerű kultúrnap délutánja.

tája tartotta meg Sztálin elvtárs rövid életrajza alapján ünnepi beszédét.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után ünnepi kultúrnap következett. Ennek keretében most alakult EPOSZ kultúrgárda mellett felléptek a Csokonai Színház művészei is, akik különösen a „Becsület-adó” című egyfelvonalas szindarabban arattak jól megérdemelt sikert.

Az Internacionále elnéklésével ért véget a gépállomás dolgozóinak Sztálin elvtárs születésnapjára rendezett nagysikerű kultúrnap délutánja.

Várható időjárás: Mérsékelt, az ország nyugati és északi vidékein időnként megélénkült nyugati szél, helyenként köd, változó felhőzet, kisebb eső lehet. Gyenge éjszakai fagy. A nappali hőmérséklet a közmeleg vidéken kissé emelkedik.

Csalással vádoltan állott tegnap a debreceni megyei bíróság előtt Szűcs Gábor (jobbbszörösen büntetett szobafestősegéd). Szűcs Gábor több ízben festőművésznek vagy festőmesternek adja ki magát. Ilyen körülmények között ismerkedett meg egy asszonnyal a nyáron, akitől szoba festést vállalt, előleget is vett fel, de a munkát nem végezte el. Büntessége megállapítása után a bíróság család miatt egyhónapi fogházra ítélte Szűcs Gábort.

Eddig meg nem állapított okból tűz ütött ki a Hatvan utca 19. sz. ház egyik szobájában. Erősítették a tűzoltókat, akik nyomban kivonultak és megakadályozták a tűz továbbterjedését.

Panaszt tett a rendőrségen Vargyas Bálint Arany János utcai lakos, hogy fűskamarája tetőjén tartott fűrészbakját ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a nyomozást megindította.

Ismeretlen tettes ellen tett feljelentést Nyíri Lajos Darabos utcai gyári munkás, mert az előszobájában elhelyezett női barna félcipő és gumiszőrmát valaki ellopta. A besurronó tolvaj kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Előállítását a rendőrségre Bódis Istvánnak, aki az elmúlt este 10 óra után az egyik kocsmában mulatott. Mint kiderült, nemrég szabadult a fogházból, bejelentett lakása nem volt, így feltehető, hogy lopásból parotta fenn magát. Találják is nála egy zsebhórt, aminek eredetét nem tudta igazolni. Kihallgatása után őrizetbe vették.

Hatóságai közeg elleni erőszak vétsége miatt egyhónapi fogházra ítélte a debreceni megyei bíróság Fagyal Lajosné vámospécsi asszonyt. A rendőrök csirkelopás ügyében nyomoztak Fagyalnénál, e közben Fagyalné támadólag lépett fel a rendőrök ellen, azokat munkájukban akadályozta.

Hogyan vezette győzelemre
SZTÁLIN
a hős szovjet népet?

Sztálingrádi csata

Magyarra szinkronizált film.

Rendező: Petrov.

Zene: Hacsaturján.

Főszereplők: Dikij, Sum-szkij, Livanov.

Bemutatásra kerül:
az APOLLÓ és VIGSZIN-
HÁZ filmszínházakban.
DECEMBER 21-ÉN.



Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Hajdú Józsefné

REIDER ERZSÉBET

44 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor az a Koztemető dísztervezőzóna ermeből. Gyászolják: Bánatos férjén kívüli jóismerősei, a kiterjedt rokonság.

Lakás: Szent Anna-u. 11.

Gyászlap helyett is.

A kultúra terén is le kell számolni az osztályellenséggel

Losonczy Géza elvtárs beszéde a népművelésügyi tárca költségvetésében

A költségvetési vita során a népművelési tárca költségvetésének tárgyalásánál Révai József népművelési miniszter távollétében Losonczy Géza elvtárs népművelési államtitkár szólalt fel.

— A népművelési minisztérium munkájában abból indul ki, hogy az irodalom és művészet nem magántügy, hanem közügy — kezdte beszédét Losonczy Géza elvtárs. Feladata az, hogy segítséget nyújtson dolgozó népünk nevelésében és szociális átforgalmazásában.

Losonczy Géza ezután arról beszélt, hogy az irodalom és a művészet feladatát csak úgy oldhatjuk meg, ha vállalja a nép és a szocializmus ügyének szolgálatát. Kijelentette, hogy a minisztérium az általa feladatának, hogy irányítását és támogatást nyújtson az irodalomnak és művészetnek szocialista irányítású és művészetileg fejlődésében.

A népművelési minisztérium soha nem rejtette véka alá sem az írók és művészek, sem az ország nyilvánosságára elvett azt a szándékát, hogy szocialista elvi irányítást önjárt gyakorlati kulturális életünk felé. Ez az irányítás fontos szervező része minden szocialista, vagy szocializmus felé haladó állam általános politikájának.

Nekünk az a tapasztalatunk, hogy a tisztességes és józandékú magyar művészek — már pedig ez a többség — a magasszínvonalú elvi irányítás és támogatást nem utasítják el, sőt egyenesen igényt tart rá. A népművelési minisztérium megismeréséről és működéséről egyebek között azért előzte meg olyan nagy várakozás, mivel az írók és művészek éppen ennek az elvi irányításnak az útmutatásának hiányát érezték. Egyre erősebben.

Azok, akik a kapitalista „művészetpolitikának” nevében lépnek fel a szocialista „irányított művészet” ellen, vagy nem látnak politikailag messzebb az orruk hegyénél, vagy tudatos rágalmazók és ellenségek. A mi véleményünk az, hogy nem annyira az irányítás ellen tiltakoznak, hanem a szocialista irányítás ellen. Ezért tartja a népművelési minisztérium fontos feladatának a kultúra szocialista irányításának elvi elismertetését és gyakorlati érvényesítését a népművelési minisztérium által folytatott harcot.

A kultúra területén harc folytatódik. A kultúra területén ugyanis, sőt a terület elmaradottságánál fogva még inkább harcolni kell az osztályellenséggel, az imperializmus uszályhordozóival és befolyásával, mint a politikai és gazdasági élet különböző területein.

Mi nem vagyunk közömbösek a művészi színvonal iránt. A mi célunk: tartalmilag és formailag magasrendű szocialista magyar művészet megteremtése. Nem vagyunk hajlandók szobrán kívül helyezni munkánkat jelen és időben, szembe hunyva az előtt a jelenség előtt, hogy a reakció egyik frontja művészeti életünkben a politikai — tartalmi követelmények elhanyagolása és lenézése. Ezért hangsúlyoztuk a műalkotások elbírálásánál alapkövetelményként a politikai tartalom mérlegelését, ami természetesen nem jelenti azt, mintha a művész színvonal követelményét elhanyagolhatónak tartanánk.

A reakció egy másik fontos jele: a művészet formája a magyar kulturális életben a szovjet irodalom és művészet iránti közömbösség, vagy lenézés. Meg lehet állapítani, hogy ugyanúgy, ahogy a politikai életben a próbák a Szovjetunióhoz való viszony, próbák a kulturális életben is a szovjet kultúrához fűződő viszony.

Bennünket a szovjet irodalomtól és művészetétől egészen a felszabadulásig vasfüggőnyel zárt

el az ellenforradalmi reakció. Ez az állapot akarja fenntartani kulturális frontunkon még a felszabadulás után is a magyar reakció, amely a legkülönbözőbb szervezetekben és a legkülönbözőbb álarok alatt a kapitalizmus restaurációján tevékenykedett.

A fordulat éve ezen a téren is gyökeres változást hozott. A magyar népi demokrácia úr leti a maga portáján, ajtót mutatott a nyugati burzsoa-rohadás „kulturális” bacillushordozójának s ugyan ekkor egyre nagyobb méretekben látott hozzá a szovjet kultúra terén fennálló sok évtizedes mulasztások kiküszöbölésére. Vannak azonban olyanok, akik elégedetlenek a dolgokkal ezzel a fordulattal. Ezek a sóhajtozások azonban semmi sem tevékenyen meg. A „szent nyugati kultúra” magangszerek, gyilkosok és selyemfiúk mennybemenetelét ábrázolja regényben, színdarabban, filmben, nem egyéb, mint a háborús pusztítás eszköze. A szovjet kultúra alkotásait meg akarjuk ismertetni minél nagyobb mértékben a magyar dolgozó néppel azért, mert a szovjet kultúra a „legszelbő, leghaladóbb és legforradalmibb” kultúra. De meg akarjuk ismertetni emellett azért is, hogy a mi íróink, a mi művészeink minél bővebben mérjék a szovjet kultúra forrásaitól.

A szovjet kultúra beáramlása hazánkba már eddig is egy-két esztendő alatt is azt eredményezte, hogy íróink és költőink, képzőművészeink és szobrászaink, színészeink és filmrendezőink kezdnek ráélni a szocialista realizmus útjára, jobb műveket alkotnak és elindultak a szocialista magyar irodalom megismerésének útján. A szovjet kultúra minden másnál jobban segíti az új, tartalmában szocialista, formájában magyar nemzeti művészet megszületését.

Kulcsár Ferenc elvtárs mond ünnepi beszédet a városi diszközgyűlésen

A mai ünnepi nap másora délelőtt 11 órakor városi diszközgyűléssel kezdődik. A diszközgyűlésen ünnepi beszédet Kulcsár Ferenc elvtárs, a városi pártbizottság titkára mond. Diszközgyűlés után a Nagyerdő-körútra vonul ki az ünnepelő tömeg, ahol Ménes János elvtárs polgármester beszélt abból az alkalomból, hogy a Nagyerdő-körút neve a mai naptól kezdve Sztálin-körútra változott át.

Fél 12 órakor nyílik meg a Déry Múzeumban az MSZT „Sztálin harcok élete” című

kiállítás, itt a megnyitó beszédet Sándor László elvtárs, a Párt megyebizottságának titkára tartja.

Este 5 órakor az Állami Csokonai Színházban ünnepi műsorral Sztálin elvtárs 70. születésnapját, az ünnepi beszédet Sándor László elvtárs mondja. A műsorban szerepelnek művészi énekszámok a Debreceni Dolgozók Dalkara előadásában, szavatok, népi táncszámok.

Hét órakor a Magyar-Szov-

jet Társaság nagytermében az ifjúság ünnepi bált rendez.

Este fél 8 órakor az Állami Csokonai Színház díszelőadásban bemutatja Gorkij: „Kispolgárok” című színdarabját. A mozis is ünnepi műsort adnak, a Vigaszínházban és az Apollóban a diadalmas „Sztálingrádi csata” bemutatója lesz ma este 7 órakor.

Este 8 órakor a városi házban ünnepi fogadást rendez Debrecen város, melyre a Szovjetunió konzulja, valamint a városunkban tartózkodó szovjet katonák is hivatalosak.

Két újítást a sztálini műszakon alkalmazza először Tündik László, a Helyi Vasút ifjúmunkása

Uj sárga villamoskocsi csillogva fordul ki a Helyi Vasút kapuján, a város felé haladó sínre. Látszik rajta, hogy pár órája végzett csak rajta az utolsó simítást az üzem dolgozói. Ez a kocsi már a Sztálini Munkafelajánlás teljesítése utáni újabb felajánlás során készült el.

A Debreceni Helyi Vasút ifjúmunkásai megértették a nagybuda-pesti pártválasztmány határozatát. Ezt bizonyítja az, hogy a Sztálini Munkafelajánlásokat már bevégezték és újabb munkafelajánlásokra készültek a Sztálin elvtárs 70. születésnapjának megünneplésére. A mai sztálini műszakon pedig eddigi eredményüket is jóval felül tagják haladni, hogy munkájukkal rejezzék ki Sztálin elvtárs iránti főtű szeretetüket.

Egy sor javításra váró kocsi között megyünk a javítóhely felé. Itt találjuk a Helyi Vasút legjobb brigádját, melynek vezetője Tündik László ifjúmunkás. Kormosan búvik ki a kocsi között.

— A brigádok közül az én brigádom 117 százalékot ért el átlagosan — mondja Tündik elvtárs.

— Nagy lendületet adott a mi kiállításunk a többi brigádnak is és izgalmas verseny folyik az ifjúsági brigádok között. Az elmúlt héten a brigádokon belül minden brigádtag egyéni versenyt is kezdett. A „Sztálini műszakon” az én brigádom az üzemben nem látott magas százalékra emeli termelésünket. En személy szerint két újítást a „Sztálini műszakon” fogok először alkalmazni. Ez a mi üzenetünk Sztálin elvtársnak, meg az, hogy azt a termelésünket, amit a „Sztálini műszakon” el-

őrnök, továbbra is megtartjuk, mert tudjuk, hogy öt éves tervünk során ránk, a Debreceni Helyi Vasút ifjúmunkásaira is komoly feladat vár.

Az üzem másik sarkában, a SZIT-esek közül Bajdó Gábor és Mullik János 150 százalékot teljesített a tanulmányverseny során. Sztálin elvtárs születésnapjára minden műhelyben vörös sarkot készítettek és személynévkönyveket ismertek meg Sztálin elvtárs harcok életével.

Két ifjúmunkás tart felénk, egyiknek a kezében kalapács van. Megáll a SZIT-titkár előtt:

— Titkár elvtárs mi is részt veszünk a „Sztálini műszakon” — mondja Szatmári Tibor ifjúmunkás és mellette ott áll Bujdosó Gábor. Most ő veszi át a szót:

— Vállaljuk, hogy egy kocsit az előirányoztnál öt százalékkal rö-

videbb idő alatt elkészítünk. Így akarjuk elküldeni hátánkat és háttérrel ragaszkodásunkat munkánkhoz, keresztlő ajándékul Sztálin elvtárs 70. születésnapjára.

Tóth Károly, Nagy József, Karlovits Jeno és Hajdu László ifjúmunkások is részt vesznek a „Sztálini műszakon” és vállalkoznak, hogy egy fővizsgás kocsit az előirányozott idő előtt elkészítsenek. Ez azt a magasabb teljesítményüket Sztálin elvtárs születésnapja után is megtartják. A SZIT-esek tehát a Debreceni Helyi Vasút üzemében példát mutatnak a többi SZIT-fjoknak a szocialista munkaverseny során. Ők megértették Kovács elvtárs felhívását:

„Olyan fordulatot kell létrehozni a termelés terén, hogy Rákosi elvtárs olyan büszke lehessen ránk, mint Sztálin elvtárs a Komszomolra.”

Terjed az újító textilmunkások kezdeményezése

Ez év májusában bejárta az egész országot két szövény, Mária Rozsnyeva és Lidia Kononyenkó újításának híre. Ugy teljesítették túl a tervben előírt feladatukat, hogy takarékoskodtak a nyersanyaggal, csökkentették az anyagvesztésüket és termelékenységüket fokozták.

A két munkás kezdeményezését minden iparág ifjúsága magáévá tette, elsajátította. A Komszomol szervezetek sokat tettek annak érdekében, hogy megtanítsák az ifjúságot a két munkás módszerének elsajátítására. Több városban közelebbről meg akarták ismerkedni Rozsnyeva és Kononyenkó mód-

szerével, odautaztak hozzájuk vendégségbe, s a helyszínen tanulmányozták figyelmesen a fiatal kezdeményező munkamódszerét.

Ezzel egyidőben széles tömegmunka is indult meg az új munkamódszer továbbadására.

Nyina Prozorova komszomolista agitátor nemcsak szóban, hanem gyakorlatban is megmutatja hallgatóinak, hogyan kell takarékoskodni a nyersanyaggal, ő maga is kiváló munkás.

Ezek nyomán napról-napra fejlődik a nyersanyag-takarékosság mozgalma s annyival is nő a munka termelékenysége. Angelov ifjúmunkás

Tungging elfoglalásával újabb helyen is elérte a vietnami határt a néphadsereg

A kínai néphadsereg csapatai december 9-től kezdve 16.000 Kuomintang katonát ejtettek fogságba és a Kvangzsi-Kvantung tartományi határon lévő Kuomintang csapatok maradványainak legnagyobb részét felszámolták.

A kínai néphadsereg Délnyugat-Kvangsziban felszabadította a vietnami határ közelében lévő Csennankvant, egy másik alakulat pedig Tungging elfoglalásával elérte a vietnami határt.

3 éves terv eredménye — árubőség Karácsonyi vásár az Állami Áruházban

Életszínvonalunk állandó emelkedését mutatja az az óriási forgalom és vásárlási kedv, ami az utóbbi időben üzleteinkben megnyilvánul. Dolgozóink tömegével keresik fel népboltjainkat textil és más áruházainkat, hogy a győzelmesen befejezett hároméves tervünk eredményeihez méltóan készülhessenek a hatodik szabad, boldog karácsony megünneplésére. Éppen ez készítette bennünket arra, hogy megnézzük, hogyan győzik üzleteink ezt a megnövekedett forgalmat lebonyolítani. Debre-

cen legnagyobb áruházában az Állami Áruházba látogattunk el.

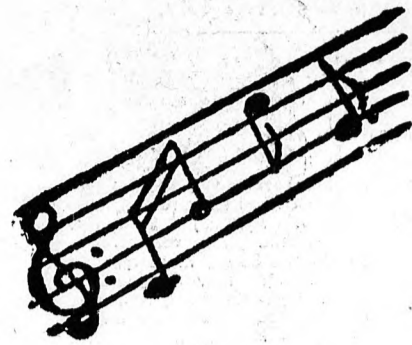
Már a kirakatai impozáns látványt nyújtanak. A gyönyörűen dekorált kirakatokban elhelyezett szebbnél-szebb áruk bőséges választéka sejtetnek, de az igazi meglepetés bent az üzletben ért bennünket. Valóságos tömeg állt a hosszú pultok előtt, a roskadásig megrakott polcokról fűrészkiszolgálók szedik le a kívánt árukat. Megkapó látvány az árubőségnek ez az óriási halma, a megnőtt igényű dolgozó vevők sokasága. Nagy István vállalatvezető elvtárs jön oda hozzánk. Végig kalauzol a különböző osztályokon. Közben magyaráz:

— Hála mindazoknak, akik sikerre vitték a hároméves tervünket, nemcsak dolgozóink keresete javult meg fokozott mértékben, de egyre javul árúellátásunk is, úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. És ami szintén nem lebecsülendő, olcsóság tekintetében is. A Textilmagykereskedelmi N. V. gondoskodása folytán az olcsó textilárak egész halmozásával rendelkezünk. Hogy csak egy néhány adatot soroljak fel: az a ruhaflemlé, ami eddig 16 forint volt, most 11 forint 10-ért kapható a vásárlók. De megemlíthetem például a teniszflemlé, ami 11.40, vagy a korflemlé, amit most 16.40-ért árúsítunk a régebbi magasabb ár helyett. Nagy készletünk érkezett női és férfi alsó ruhánemű anyagokból is, amik szintén olcsó áron állanak vevőink rendelkezésére.

Dolgozó asszonyaink legnagyobb öröme olcsó háztartási fehér vászon érkezett, amit 8.50-ért árúsítunk. Kétféle duplaszélű lepedőanyag már 16 forintért is kapható. És ki tudná még felsorolni mindazt a sok szép és olcsó árut, amit hároméves tervünk eredménye juttatott dolgozóinknak. Hogy a megnövekedett forgalmat könnyebben levezethessük, elsősorban a kiszolgáló személyzet létszámát emeltük fel, de meghosszabbítottuk az üzleti zárórát is. Reggel 8-tól este 6-ig tartunk nyitva, figyelembe véve itt is a dolgozók érdekeit, akiknek éjszaka csak 5 óra után ér rá vásárolni — fejezte be nyilatkozatát Nagy István elvtárs.



Most Sztálinról szóljon a dal!



Devecseri Gábor:

TERJED A FÉNY

Aznap született decemberben Sztálin, huszonegyedikén, melyen az éj kezd zsongorodni és növekedni kezd a fény.

Régi költők e naphoz sokszor íűztek homályos jóslatot. De ő úgy hozta a jövőt, hogy homályos multat oszlatott.

Homályos, szennyes, éjszötét évszázadok falába ő Leninnel vágott ablakot, hogy felragyogjon a jövő.

Felragyogott, árad, növekszik, győzelmesen terjed a fény, szélesedő napokat gördít öt éves tervek kerekén.

E fényt, e győztesen növekvőt ő hozta hozzánk is, Sztálin, mert negyvenötben ez csillant föl náciverő fegyverein.

Eljen soká! A béke pártja e széles földön zengi őt, csattogjon hát szép lobogója az újuló szívek fölött!

Sztálinhoz száll e háláéneke, ki a jövőnek apja lett, ki a Vörös Tértől felénk is derűs mosollyal integet.

A fényvel együtt született, minden napját ez járja át, s a fényben szikrázó jövő ragyogja vissza mosolyát.



Hogy' zúgnak az arany kalászek, száz bővizű folyó hogy zajlik, Már itt van a ragyogó reggel fölremegő sugarakkal... Hát, elvtársak, szóljon az ének, a legnagyobb emberhez hajlik, — Hisz ninos drágább, rokonabb nekünk, most Sztálinról szóljon a dal.

Hogy d'osőség, ifjúság, erő mindörökké lelünkben járjon: ő adta a tavaszi hajnalt fölpirosító sugarakkal. Hát, elvtársak, szóljon az ének, — a legdrágább emberhez szálljon — A napról, a nép igazáról, most Sztálinról szóljon a dal.

Részletek M. Iszakovszkij „Sztálinról szóló ének” című verséből.

Jakub Kolasz:

A SZTALINI NAP ALATT

Cimborám, lépj magasabba, Onnan nézz körül — Nézd az élő, drága tájat: Szabad és örül!

Bíbor hajnal tág szabadban Szórja fényeit — Földbirtokos gazságra Ki gondol ma itt?

Zöld rügyekkel dús az erdő Virágzik a kert, A boldogság, a szabadság Zengő dalra kelt.

Reng a völgy, ha friss erdőink Bátor hangja zúg. Senki itt nem tévovázik, Merre visz az út.

Szabad az út mindenfelé, Akármerre lépj! Amit az ég nem adott meg, Elvette a nép!

Nézd: a Kreml csillagot szór, Fény az életünk! A szabad megújuló föld Hány hőst szül nekünk!

Nincs gyűlölet, itt örökre Béke, béke lesz: Egy család velünk ma már Baskir és nyenyec.

Kedves vendég lett, ha útja Csü-m-ba, a ul-ba visz: Sevcenko és Rustavelli S Puskin, Dzsambul is.

Egyetértene a népek, S ifjak, öregek, Boldogan mind egyre törnek, S törvényük is egy!

Es ez egység: támasz, oszlop, Erő, hatalom. Bizton lendülünk előre Hősi szárnyakon.

Nem is ér nyomunkba senki! Hegyen-völgyön át Sztálin nagy törvénye óvja, Széles e hazát.

Frissen lépdél bölcs vezérünk, Úgy megyünk vele Vidám fénylő utakon a Boldogság felé.

Fordította: Kardos László

M. Iszakovszkij:

Mondjátok el Sztálinnak

(Népdal: fordítás fehérorszból)

Öreg asszony vagyok már, gyerekek, Ideje, hogy elváljak tőletek.

Hogyha éltem letelik, elszakad, — Mondjátok el Sztálinnak rólam azt:

Télből, nyárból átéltem hetvenet, gondolva, hogy igazság nem lehet.

S bár én voltam fiatal, — azelőtt nem ismertem sohasem örömet.

S íme, — vénen hallom, hogy mi újság: megtudtam, hogy létezik igazság!

S éppen most kell meghalnom, gyerekek, amikor a boldogság közeleg?

Nem halok meg! — csúf halál menj tovább! Olyan révet, mely most vár, nem találsz.

Háiba lépsz házunkba, szem elé: söprével söpörlek én kifelé.

Bújhatsz fűben, kaszálon s a réten: kaszáláskor szétvágunk serényen.

Falu végén, mesgyére hogyha lépsz: vaskerekű traktorunk szertetél!

Hordd el magad csúf halál, menj tovább! révet itt már magadnak nem találsz!

Írjátok meg Sztálinnak, gyerekek: hetven évre kezdek új életet!

Fordította: Tóth Gyula.

VÉSZI ENDRE:

SZTÁLINHOZ

Nézd, ó Sztálin! Már épül Szegeden a gyapjú s fonaléhes kombinát. A villamosság bontja rügyeit, S többé Mohács sosem lesz pusztaság. Az ózdi tüzes bendők izzanak, Vas-szürke égig száll füstoszlopuk: Tekintsd a műveink, ó nagy Sztálin: a magyaroknak végre van honuk.

S hogy van honuk, azt néked köszönik! Az üzemek s a tágas iskolák, az egész munkás-paraszt hatalom magát növelve dolgozik tovább! A nép idéz: tanulja szavaid, S megtudja, amit soha nem tudott, S mint apja képét látja szüntelen, derűs szemed és szárnyas bajuszod.

A nép atyjának hívja, kit szeret, a szavát figyelve, várva dolgozik: ezért köszönt most fiad: a világ, a nagyvárostól mind a kolhózig. Ezért köszönt növekvő technikánk, szövetkezetekben dolgozó paraszt s az ipar füstös, vasas ágain a munkásosztály mondja ugyanazt: csak hetven év? Hét évszázadnyi tett! Százmilliók erős, nagy fénye vagy. Kis népünk is boldogan néz feléd, Egy akarattal járja utadat.

A válladon hordod a népeket, úgy látlak én most tégedet, nagy Sztálin, mint óriást, ki áll hegytetőn, s galambserег pihen a vállain.

Mári-i népdal

HA VISSZATÉRNE

Ha visszatérne újra ifjúságom És észak felé ömölne folyónk, Ha szememnek csillag-ragyogása, Ha arcomnak pírja visszatérne: Utam venném Moszkva városába És Moszkvában köszönteném Sztálint.

Vinném neki kifaragott tálam, Telisteli leveles téstávál. Vinnék neki légyszövést inget És mondanám csengő hangon neki: Hű barátunk, tanítónk, segítőnk, Fogadd el mit hoztam, ajándékom: Cserébe, hogy boldogságot adtál.

VIHAR BÉLA fordítása.

Ladányi László:

Szeminárium I. V. Sztálin rövid életrajzából

„Most szóljon hát, elvtársak, ki-ki az életéről, Miután átvettük a könyvnek anyagát, Ne fessen szóvirágot, a szívből beszéljen És egyszerű szavakkal fejezze ki magát.”

Szólt vezetők s magasra emelte fel a könyvet, Mely szerte az országban már kézről-kézre járt, Hogy megtanulja népünk: Sztálin elvtárs kezében Hogy edződött fegyverré az Oształy és a Párt.

S így szólott Sipos Péter, munkás a dróthúzóból, Savmarta ujjal lapozták jegyzetét: A munkám csak robot volt, most meg versenyben állok,

Sztálin dolgozik értem, én pedig Sztálinért!

S Lujza a szereldeből, SZIT-es, de tagjelölt már: Heten voltunk testvérek és most csak kettőnk maradt.

Afhadnagy a fivérem, én tanfolyamra járok, Mert Sztálin elvtárs védi a fiatalokat.

Nagy Pista is feláll s az illegális harcok Emlékeit mutatta, összeforrt sebhelyet: Sztálin elvtárs kitárta börtönöm ajtaját, Neki köszönhetem, hogy szabadon élhetek.

Béres volt az apám! — Kezdte Oravec Jóska — Még botlást kapott, félévet volt beteg. Ma tíz hold földje van — Sztálin elvtársnak hála, Most hozza össze majd a szövetkezetet.

S felnézett jegyzetéből Julió Floressca: „Akinek büdös oláh voltam, már hova lett? Sztálin elvtárs tanítja: egy minden nép fia S mint bármelyik elvtársamnak, úgy nyújtott kezét!”

Kálmán az élmunkás: Elvtársak, itt a gyárban Van még sok hiba, de hát tanuljatok, E könyvben van a példa: milyen legyen a harcunk, Én minden munkamódszert örömmel átadok!

Es vezetők így szólott: Örülök, hogy e könyvnek Szellemét minden elvtárs helyesen fogta fel, Hogy mai óránk méltóképp befejezzük, Az Interacionálét énekeljük el!

Turszun Záde:

Szeretett Sztálinnak!

A szeretet mint meleg ár Elönti szívemet, Átjárja mint a fény sugarát A forró szeretet.

Vezéremért, kit szeretek, Hevül egész valóm, Lelkem madárként fenn lobog Magasba szárnyalón.

A szeretet Atyánk iránt Munkára, tette kész, Iránta, ki kardot ha rán., Nem retteg csejt, se vést.

Ajkukra dalt, örömhözöt Ez ad, e drága hit. Ez hatja át a dolgozókat, Köztársaságait, Feléd, ki virraszt éberen, S az ő Kremlre néz A parttalan nyílt tengeren: Az edzett tengerész.

Az ifjú vájár, ki a föld Mélyébe szállva, fúr A repülő, ki szárnyat ölt, Fölötte kék azur;

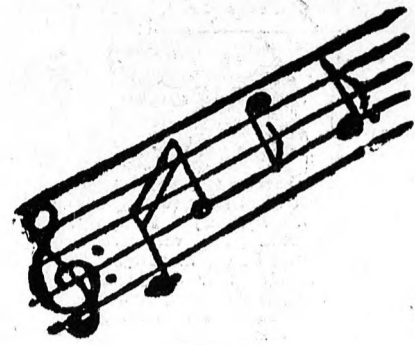
A művész, ki figyelme jár. Kezében ceruza, A táncosnő, ki oly sudár, Mint kertek ciprusa.

A szeretet mint tűz pezseg Szovjethazánkon át S követjük, boldog győztesek Sztálinnak lábnymát.

Fordította: Gáspár Endre



Most Sztálinról szóljon a dal!



Devecseri Gábor:

TERJED A FÉNY

Aznap született decemberben Sztálin, huszonegyedikén, melyen az éj kezd zsgorodni és növekedni kezd a fény.

Régi költők e naphoz sokszor íűztek homályos jóslatot. De ő úgy hozta a jövőt, hogy homályos multat oszlattott.

Homályos, szennyes, éjsötét évszázadok falába ő Leninnel vágott ablakot, hogy felragyogjon a jövő.

Felragyogott, árad, növekszik, győzelmesen terjed a fény, szélesedő napokat gördit át éves tervek kerekén.

E fényt, e győztesen növekvőt ő hozta hozzánk is, Sztálin, mert negyvenötben ez csillant föl náciverő fegyverein.

Eljen soká! A béke pártja e széles földön zengi őt, csattogjon hát szép lobogója az újuló szívek fölött!

Sztálinhoz száll e hálaének, ki a jövőnek apja lett, ki a Vörös Tértől felénk is derfís mosollyal integet.

A fényvel együtt született, minden napját ez járja át, s a fényben szikrázó jövő ragyogja vissza mosolyát.

Hogy' zúgnak az arany kalászkok, száz bővizű folyó hogy zajlik, Már itt van a ragyogó reggel fölremegő sugarakkal... Hát, elvtársak, szóljon az ének, a legnagyobb emberhez hajlik, — Hisz nincs drágább, rokonabb nekünk, most Sztálinról szóljon a dal.

Hogy dicsőség, ifjúság, erő mindörökké telkünkben járjon; ő adta a tavaszi hajnalt fölpiruló sugarakkal. Hát, elvtársak, szóljon az ének, — a legdrágább emberhez szálljon — A napról, a nép igazáról, most Sztálinról szóljon a dal.

Részletek M. Iszakovszkij „Sztálinról szóló ének” című verséből.

Jakub Kolasz:

A SZTALINI NAP ALATT

Cimborám, lépj magasabba, Onnan nézz körül — Nézd az élő, drága tájat: Szabad és örül!

Bíbor hajnal tág szabadban Szórja fényeit — Földbirtokos gazságra Ki gondol ma itt?!

Zöld rügyekkel dús az erdő Virágzik a kert, A boldogság, a szabadság Zengő dalra kelt.

Reng a völgy, ha friss erdőnk Bátor hangja zúg. Senki itt nem féltovázik, Merre visz az út.

Szabad az út mindenfelé, Akármerre lép! Amit az ég nem adott meg, Elvette a nép!

Nézd: a Kreml csillagot szór, Fény az életünk! A szabad megújuló föld Hány hőst szül nekünk!

Nincs gyűlölség, itt örökre Béke, béke lesz: Egy család velünk ma már Baskir és nyenyec.

Kedves vendég lett, ha útja Csúmba, aul-ba visz: Sevcsenko és Rustavelli S Puskin, Dzsambul is.

Egyetértének a népek, S ifjak, öregek, Boldogan mind egyre törnek, S törvényük is egy!

Es ez egység: támasz, oszlop, Erő, hatalom. Bizton lendülünk előre Hősi szárnyakon.

Nem is ér nyomunkba senki! Hegyen-völgyön át Sztálin nagy törvénye óvja Széles e hazát.

Frissen lépdel bölcs vezérünk, Ugy megyünk vele Vidám fénylő utakon a Boldogság felé.

Fordította: Kardos László

M. Iszakovszkij:

Mondjátok el Sztálinnak

(Népdal: fordítás fehéroroszból)

Öreg asszony vagyok már, gyerekek, Ideje, hogy elváljak tőletek.

Hogyha éltem letelik, elszakad, — Mondjátok el Sztálinnal rólam azt:

Télből, nyárból átéltem hetvenet, gondolva, hogy igazság nem lehet.

S bár én voltam fiatal, — azelőtt nem ismertem sohasem örömet.

S íme, — vénen hallok, hogy mi újság: megtudtam, hogy létezik igazság!

S éppen most kell meghalnom, gyerekek, amikor a boldogság közeleg?

Nem halok meg! — csúf halál menj tovább! Olyan révet, mely most vár, nem találsz.

Hiába lépsz házunkba, szem elé: sóprúvel sóprúrek én kifele.

Bújhatsz fűben, kaszálón s a réten: kaszáláskor szétvágunk serényen.

Falu végén, mesgyére hogyha lépsz: vaskerekű traktorunk szertetél!

Hordd el magad csúf halál, menj tovább! révet itt már magadnak nem találsz!

Írjátok meg Sztálinnak, gyerekek: hetven évre kezdek új életet!

Fordította: Tóth Gyula.

VÉSZI ENDRE:

SZTALINHOZ

Nézd, ó Sztálin! Már épül Szegeden a gyapjú s fonaléhes kombinát. A villamosság bontja rügyeit, S többé Mohács sosem lesz pusztaság. Az ózdi tüzes bendők izzanak, Vas-szürke égig száll füstoszlopuk: Tekintsd a műveink, ó nagy Sztálin: a magyaroknak végre van honuk.

S hogy van honuk, azt néked köszönik! Az üzemek s a tágas iskolák, az egész munkás-paraszt hatalom magát növelve dolgozik tovább! A nép idéz: tanulja szavaid, S megtudja, amit soha nem tudott, S mint apja képét látja szüntelen, derűs szemed és szárnyas bajuszod.

A nép atyjának hívja, kit szeret, a szavát figyelve, várva dolgozik: ezért köszönt most fiad: a világ, a nagyvárostól mind a kolhozig. Ezért köszönt növekvő technikánk, szövetkezetekben dolgozó paraszt s az ipar füstös, vasas ágain a munkásosztály mondja ugyanazt: csak hetven év? Hét évszázadnyi tett! Százmilliók erős, nagy fénye vagy. Kis népünk is boldogan néz feléd, Egy akaratall járja utadat. A válladon hordod a népeket, úgy látlak én most tégedet, nagy Sztálin, mint óriást, ki áll hegytetőn, s galambsereg pihen a vállain.

Mári-i népdal

HA VISSZATÉRNE

Ha visszatérne újra ifjúságom És észak felé ömölne folyónk, Ha szememnek csillag-ragyogása, Ha arcomnak pirja visszatérne: Utam venném Moszkva városába És Moszkvában köszönteném Sztálint.

Vinném neki kifaragott tálam, Telisteli leveles téstával. Vinnék neki légyszívészű inget És mondanám csendő hangon neki: Hű barátunk, tanítónk, segítónk, Fogadd el mit hoztam, ajándékon: Cserébe, hogy boldogságot adtal.

VIHAR BÉLA fordítása.

Ladányi László:

Szeminárium I. V. Sztálin rövid életrajzából

„Most szóljon hát, elvtársak, ki-ki az életéről, Miután átvettük a könyvnek anyagát, Ne fessen szóvirágot, a szívből beszéljen És egyszerű szavakkal fejezze ki magát.”

Szólt vezetők s magasra emelte fel a könyvet, Mely szerte az országban már kézről-kézre járt, Hogy megtanulja népünk: Sztálin elvtárs kezében Hogy edződött fegyverre az Osztály és a Párt.

S így szólott Sipos Péter, munkás a dróthúzóból, Savmarta ujjai lapozták jegyzetét: A munkám csak robot volt, most meg versenyben állok,

Sztálin dolgozik értem, én pedig Sztálinért!

S Lujza a szereldeből, SZIT-es, de tagjelölt már: Heten voltunk testvérek és most csak kettőnk maradt.

Alhadnagy a fivérem, én tantolyamra járok, Mert Sztálin elvtárs védi a fiatalokat.

Nagy Pista is felállt s az illegális harcok Emlékeit mutatta, összeforrt sebhelyet: Sztálin elvtárs kitárta börtönöm ajtaját, Neki köszönhetem, hogy szabadon élhetek.

Béres volt az apám! — Kezdte Oravecz Jóska — Még botlást kapott, félét volt beteg, Ma tiz hold földje van — Sztálin elvtársnak hála, Most hozza össze majd a szövetkezetet.

S felnevelt jegyzetéből Julió Floressca: „Akinek büdös oláh voltam, már hova lett? Sztálin elvtárs tanítja: egy minden nép fia S mint bármelyik elvtársamnak, úgy nyújtott kezét!”

Kálmán az élmunkás: Elvtársak, itt a gyárban Van még sok hiba, de hát tanuljatok, E könyvben van a példa: milyen legyen a harcunk, Én minden munkamódszert örömmel átadok!

És vezetők így szólott: Örülök, hogy e könyvnek Szellemét minden elvtárs helyesen fogta fel, Hogy mai órák méltóképp befejezzük, Az Internacionálét énekeljük el!

Turszun Záde:

Szeretett Sztálinnak!

A szeretet mint meleg ár Elönti szívemet, Átjárja mint a fény sugar A forró szeretet.

Vezéremért, kit szeretlek, Hevül egész valóm, Lelkem madárként fenn lobog Magasba szárnyalón.

A szeretet Atyánk iránt Munkára, tette kész, Iránta, ki kardot ha rán., Nem retteg csejt, se vést.

Ajkukra dalt, örömhözöt Ez ad, e drága hit. Ez hatja át a dolgozók Köztársaságait, Feléd, ki virraszt éberen, S az ős Kremlre néz A partatlan nyílt tengeren: Az edzett tengerész.

Az ifjú vágár, ki a föld Mélyébe szállva, fúr A repülő, ki szárnyat ölt, Fölötte kék azur;

A művész, ki figyelve jár. Kezében ceruza, A táncosnő, ki oly sudár, Mint kertek ciprusa.

A szeretet mint tűz pezseg Szovjethazánkon át S követjük, boldog győztesek Sztálinnak lábnymát.

Fordította: Gáspár Endre

PAVLENKO*:

A boldogság — a nép boldogsága

Sztálin elvtárs beszélgetése Voropájevvel

1944 tavaszán a Krim egyik németek feldúlta városába megérkezik Alekszej Voropájev nyugállományú vezérrezdés. Az ezredes boldog, magányos. Az élet számára már befejeződött, „kiesett gondolataiból, mint egy repülőgépből”. De Voronájev tevényt. A fehérvári vidéken megtalálta boldogságát, a szovjet ember igazi boldogságát. Pavlenko „Boldogság” című regénye azt mutatja meg, hogyan állítja a szovjet valóság az élet középpontjába Voropájevét. A szovjet emberek számára a boldogság — a nép boldogsága. Voropájev beszélgetése Sztálinnal a regény legszebb részlete.

...A ház mögé tértek, átlépték az őrség vonalát; kísérője megállt. Vele együtt Voropájev is. A kísérője zavartalan rátekintett, szinte oldalra fordított tekintettel. E pillanatban egy hang hallatszott, amelyet lehetetlen volt nem ismerni.

— Sziveskedjék idejönni, Voropájev elvtárs, ne szégyenkezze!

Voropájev azonban nem mozdult helyéről, lába nem engedelmesskedett.

Sztálint pillantotta meg. Világos zubbonyban és világos sapkában állott Sztálin egy öreg kertésszel valami szőlőtöke mellett, amely girbögőbe kacsaival a fal mellett lécrácsba kapaszkodott. Voropájev tekintve, valamit mondott a kertésznek, ami szemmel láthatóan mindkettőjüket komolyan érdeklte.

— Próbálja ki ezt az eljárást, ne féljen — mondta Sztálin — én magam vizsgáltam felül. Nem fogja becsapni ez az eljárás.

A kertész zavarba jött, de el is volt ragadtatva, mint valami gyermek. Sztálinra nézett és kitért a karját.

— Egy kissé félek a tudomány ellen cselekedni, Ioszif Visszarionovics. A cár idején specialistáink voltak de azok is viszolyogtak az ilyentől.

— Lényegtelen, mitől tartózkodtak — vágott vissza Sztálin. — A cár idején az emberek is rosszul fejlődtek. Úgyhogy nekünk nem szabad ezzel törődnünk. Merészebben kísérletezzenek! A szőlőre és a citromra nekünk nemcsak a ti vidéketeken van szükségünk.

— A klíma határvonalat von Ioszif Visszarionovics. Nézze, micsoda kényes, finom jószág, hová akarja a fagyos vidékre vinni! — mutatott rá kezével a szőlőtökére.

— Ne féljenek! Szoktassák hozzá a rideg viszonyokhoz! Mi magával együtt délvidékiek vagyunk és mégsem érezzük magunkat rosszul északon — fejezte be Sztálin és néhány lépést tett Voropájev felé.

— Jaj, istenem — dadogta a kertész.

— Amikor ostobaságokat csinál, a többiek előtt halad, amikor felélni kell érte, képzetlenség helyéből kimozdítani — mondta Sztálin és Voropájev rémülten vette észre, hogy feléje jön, feléje nyújtja kezét és rámosolyog mindent befogadó mosolyával. — Elmondták nekem, hogy maga itt a kolhozokat rohamra vezeti. Igen érdekes, bár nem egészen helyes eljárás, az én véleményem szerint.

Sztálin üdvözölte Voropájevét és kezét el sem bocsátva, az asztalhoz és a fonott székekhez vezette, amelyek egyiken Molotov ült. Időnként diplomáciai hivatalnokok jöttek, valamint jelentettek sügva és Molotov halk hangon válaszolt.

Keze tele volt iratokkal. Válat vont és mosolyával kért bocsánatot elfoglaltságáért. Sztálin valószínűtlenül nyugodt volt. Ugy látszott, hogy a világ összes kérdései közül, most legjobban Voropájev sorsa érdeklte és talán még a fehéreskés ég, amely melegen lapult a tengerhez. Erre tekintett időnként, kedvesen összevonta szemét.

Voropájevnek úgy tűnt, hogy Sztálin nem öregedett, mióta 1941 november 7-én a szemlén látta, azonban élesen megváltozott más szempontból.

Arca, amelynek minden apró vonását ismerte, új jegyeket nyert, az ünnepélyesség jegyét és Voropájev megörült, mikor ezt észrevette.

Sztálin arcának feltétlenül meg kellett változnia, hiszen a nép mint egy tükörbe, tekintett belé és önmagát látta benne, az pedig megváltozott a növekvő fenség irányában.

Molotov segített leküzdeni az első percek zavarát és általános társalgás indult meg.

— Nekem megemlégték magát és véleményem szerint, helyesen cselekedett — mondta hirtelen Sztálin —, hogy vidéki tevékenységét kört választott. Sajnos, nálunk még sok ember van, aki többre becsüli, hogy hivatalnok legyen Moszkvában, semmint maga gazdája a vidéken.

Ránézett Molotovra, az elmosolyodott, mert pontosan tudta, kire vonatkoznak ezek a szavak.

— Vannak még ilyen emberek — folytatta Sztálin —, de rövidesen befellegzik nekik... Közölje, mire van halaszthatatlanul szüksége, véleménye szerint. — Ne szégyenkezze, beszéljen. — Sztálin kényelmesen elhelyezkedett karosszékében és a cigarettás dobozhoz nyúlt. Valamilyen okból nem volt nála a pipája.

— Emberek kellene — fe-

lelt Voropájev. — Ez kell első sorban: értelmes emberek, — Sztálin elvtárs.

Sztálin csendesen elnevette magát, rátekintett Molotovra, aki szintén mosolygott.

— Értelmes emberekre mindenütt szükség van — mondta Molotov.

— Értelmes embereket nevelni kell, ezredes elvtárs — mondta Sztálin gyorsan, szinte parancsolva. — A helyszínen kell kinevelni, nem várni, míg Moszkvából ide repülnek. Különben is: rendes emberek nemcsak Moszkvában teremnek.

— Itt is fejlődnek, természetesen, csak lassan, a szükséglet meg nagy, mindenütt üresség — felelte Voropájev. Érezte, hogy ebben a kérdésben nem nyeri el Sztálin támogatását.

— És hogyan él maga, nehezen? — kérdezte Sztálin. — Szúrósan nézte Voropájevét, mintha nemcsak azt akarná megtudni, amit már úgyis tud, hanem a válasz hangját is érezni szeretné.

— Nem könnyen.

— Jó, hogy így egyszerűen megmondta. Kérdi az ember: hogy éltek? Kiválóan élünk, mondják, aztán kitűnik, hogy valójában nem telik minden nap ebédre... Igen, egyelőre soványan élünk, de mondja meg a kolhozparasztoknak, hogy rövidesen minden megváltozik, megjavul. Az ország ellátásának kérdését a párt olyan energiával fogja megoldani, mint annak idején megoldotta az iparosítás kérdését. Mi mindent megteszünk annak az érdekében, hogy az emberek élete megjavuljon. — Eljének jobban, mint a háború előtt. Az emberekről szóljon: hovávalósiak, mit csinálnak?

Voropájev egy pillanatig elgondolkodott, kutagatott, mivel is kezdje, de Sztálin valószínűleg úgy vélte, hogy Voropájev a dolog megformulázá-

sával bibelődik és elégedetlenül összeráncolta homlokát.

— Ne keressen semmiféle udvarias formákat, eleven kérépeket adjon. Mi aztán megfogalmazzuk valahogy.

Voropájev mesélni kezdett azokról, akik hozzá közel állottak: Ognárnóvról, Pauszováról, Cimbárról, Maria Bogdánóvról és gyermekszanatóriumáról, Anna Sztupináról, a Podnyebeszkó-párról, Gorodcovról, mindenkiről, akivel együtt álmotdta a jövőről.

— Még azt mondja, hogy emberekre van szükség! — mondta csodálkozva Molotov. Hiszen magának nevelőintézet van. Majd rövidesen magától fogunk kérni.

Sztálin hosszasan hallgatott, cigarettára gyujtott és füstölni kezdett.

— Ha olyanokat, mint ezek a Podnyebeszkók — mondta csöndesen, szinte magában — erővel telítünk, akkor majd jól haladunk előre... Vagy ez a kislány, az a Sztupina; már csak a németekkel szembeni gyűlölete is föllendíti az életét. Természetesen ezt az erőt helyesen kell irányítani. Cimbált meg óvja, ne bántás. — Szükség van az ilyen nyugtalan öregekre, az ifjúság megbecsüli őket... Nos, ki van még?

Újból és újból kérdezősködött, majd elgondolkodott, — hirtelen önmagába vonult, — mintha a most hallottakat a régebben hallottakkal vetné egybe és meghatározná, hol az igazság, majd ismét felélenkült, — örvendezett minden egyes új névnek...

Mikor Voropájevől meghallotta mint vágyódik Gorodcov a gabona után, mint álmotdta láthatóan nyúló búzamezőkről, felállt, fel-alá járkált, töprengött.

Voropájev is felállt, nem tudta, kövesse-e Sztálint vagy az asztalnál maradjon állva, — de Molotov figyelmeztette:

— Üljön csak le. Ioszif Visszarionovics szeret fel és alá sétálva gondolkodni.

Az asztalhoz visszatérve, — Sztálin így szólt:

A gabona utáni vágyódás nagyon szép. A leglényegesebb után vágyódik ez az ember. De a szőlőre, füge, almára szintén szükségünk van. Mondja meg ennek a Gorodcovnak, aki katonáember, ennél fogva megérti, hogy maguk itt a második vonalban állnak tartalékként. Amikor a gabonaharc eldőlt, magukra kerül a sor.

Felélenkült és visszaemlékezett a kertésszel folytatott beszélgetésre.

— Itt van ez a kertész, — negyvenöt éve dolgozik, mégis fél a tudománytól. — Ez nem megy, mondja. Puskin idejében Görögországból hozták Odesszába a paradicsomot, — mint valami ritkaságot; mi meg tizenöt évvel ezelőtt Murmanszkban kezdtünk paradicsomot termelni. Elhatároztuk, meg is lett. A szőlőt, citromot, füget szintén fel kell szorítani az északra. Azt mondták, nem nő a gyapot Kubánban, Ukrajnában. Mégis terem.

A dolog lényege: akarni kell. Így magyarázza meg neki — ismételte mégegyszer Sztálin. Hogy is mondta ez a Gorodcov: gabonával álmodom?

— Igen. Azt mondta: „Álmomban gabonát takarítok be. Felébredek, vállam fáig a munkától és a szobámban gabonaszag terjeng.”

— Talán lehetséges volna az olyan embereket, mint ez a Gorodcov, az alföldre áttelepíteni, búzatermelésre? — ajánlotta hirtelen Sztálin. — Az orosz ember gabonatermelő. — Gondolkodjék felőle. Targyalja meg a vezetőséggel. Még ki- ről tudna beszélni?

Mélyen megindultan ettől a lelket tüzesítő beszélgetéstől, Voropájev köpenye zsebébe sülyesztette kezét és onnan zsebkendőjével együtt kirántotta, majd a földre ejtette a reggeli hóvirágoktérét.

A kísérő, aki közelükben állt, fölemelte a virágokat, — amelyeket Voropájev ismét zsebébe sülyesztett.

Sztálin kíváncsian szemlélte. — Amennyire én tudom, a virágok nem a zsebbe valók — mondta meggyőződéssel. — Adja ide a virágokat. Mit is csináljunk velük? — Hozzátette ahhoz a nagy csokorhoz, amely az asztalon lévő széles és alacsony vázában állt. — Vagy talán valakinek szánta?

Voropájev elmesélte, hogy a kis Tvorozsenkova arról ábrándozott, miként fogja ezeket a virágokat Sztálinnak ajánlani és ez az álom most váratlanul beteljesedett.

Sztálin kutatni kezdett, mit is ajánlkozhatna a Tvorozsenkova kislánynak, majd behívott valakit, és utasította, — hogy néhány süteményt csomagoljanak be egy szép kosárkába.

Alighogy behozták a kosárkát, Voropájev engedélyt kért, hogy mehessen.

— Derék ember, helyesen cselekedett — mondta búcsúzóul Sztálin. — Ne hallgasson azokra, akik korholni fogják. Hivatalnokunk így is túl sok van. Maga derék ember!...

És egyesenes beletekintett Voropájev szemébe szinte arcával surolta arcát, mintha a nap sugara simogatta volna meg.

A háborús uszítók propaganda tevékenysége

Világítanak a párizsi mozik fényhírdetése. Hatalmas vörös betűk szikráznak: „Kalkuttai gyilkosok”, „Gyilkoskerestetik”, „A bérnyilkos”, „A gyilkos arcképe”, „A gyilkolás joga”, „Gyilkosság az örültek házában”, „A nő, akit megöltem”, „Vérnyomok a hóban”, „Az akasztott ember farmja”... A gyanútlan járókelőt minden utcakereszteszédnél, a hirdetőtáblákról széleskarimájú amerikai kalapot viselő tagbaszakadt banditák veszik célba pisztolyukkal.

Amikor Truman, Eric Johnsonhoz, az amerikai filmgyártás vezetőjéhez intézett levelében figyelmeztetett: „Legfontosabb feladatommak tartom, hogy az amerikai filmeket mindenütt bemutassák!” — nem csupán a jövedelemre gondolt.

A „hidegháború” szervezői nem terveiben fontos szerepet jut a filmgyártásnak. A film-szalag és a bűnügyi irodalom termékeit arra használják fel, hogy a marshallizált országok lakosainak öntudatát megmérgezzék, szétbomlasszák. Az amerikai és amerikai-izált film a gyilkolás művészetére tanítja a közönséget, hozzászoktatja a vér látásához, a veréshez. Azt

prédikálja: „Pokolba az erkölcsökkel!” A film nyelvére fordítja a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen indítandó álmotdó amerikai tábornokok szövegeit. Így született meg a hírhedt „Vasfüggöny” és „Szép Duna” című hamisító alkotás is.

Amikor Eric Johnson politikai támadást intéz a nyugateurópai filmközönség ellen, ugyanazt a hibát követi el, ami általában jellemző az alantas izlésre építő amerikai propagandára. Az amerikai filmidiktátor számára természetesen nem probléma a marshallizált országok filmvásznainak megszállása. A Párisban ez év második negyedében bemutatott 106 film közül mindössze 27 volt francia. De a közönséget nem hódította meg az amerikai filminvázió: a mozik látogatottsága egyharmadával csökkent Franciaországban.

Amikor a „Vasfüggöny”-t mutatták be a francia fővárosban, a párisiak a mocskos filmhamisítvány előadása közben politikai tüntetést rendeztek a film és gyártói ellen, az amerikai propaganda ellen

Még jellegzetesebb a „Harmadik ember”, amely Alexander Korda londoni stúdiójában készült, amerikai pénzen. Kordáról eddig úgy udták, távol áll a „hideg háború” propagandista manővereitől. Az amerikai pénz segített ezen és a „Harmadik ember” — amely sokban emlékeztet a fentebb említett filmre — szívtépő szerelmi történet és bonyolult bűnügyi intrika selyempapírjába csomagolja a szovjet titkarkre szórt lapos és durva rágalmakat.

Nem világos-e, hogy tervszerű akcióról, az imperialista háborús uszítók fasiszta propagandatevékenységéről van szó? A nyugati filmpiac kisajátítóira számítanak, hogy hatalmas mukba kerítik a közönséget, leszoktatják a gondolkodásról, elbutítják és félrevezetik. Az eredmény azonban épp ellenkező: az európai közönségben undort keltenek Hollywood termékei. Elvetik ezeket és Franciaországban — mindenütt — hatalmas érdeklődéssel látogatják a kis vidéki mozikban is a „Potemkin”, a „Dzsingisz-kán”, az „Ezred fia” és az „Egy élete át” című szovjet filmeket.

*Részlet a „Boldogság” c. regényből.